

Raziskava ZŠSDI ni izziv le za športnike

ALEKSANDER KOREN

Četrtekova predstavitev raziskave ZŠSDI in SLORI Šola, družina in zunajšolska dejavnost nikogar v Gregorčičevi dvorani ni pustila ravnodušnega. Podatek, da so na slovenskih šolah v Italiji učenci oz. dijaki izključno slovenskih staršev v manjšini, ni nov. Bode vsekakor v oči, da jih je le še za 35%. Kot po drugi strani terja razmislek, da se večja število učencev povsem neslovenskih staršev. Teh je že 14%. Po besedah raziskovalke Norine Bogatec bi bil ta odstotek še večji, če bi raziskava zaobjela tudi otroke iz vrtcev in prvih dveh razredov osnovnih šol, ne pa le starejše od teh (do vključno maturantov).

Nov, in pomenljiv, pa je naslednji podatek. Samo še 52% mladih iz naših šol, ki se ukvarjajo s športom, tekmuje v okviru slovenskih društev. In šport, kot je pokazala raziskava, je najbolj razširjena zunajšolska dejavnost. Mnoge druge za mlade sploh niso privlačne.

Tema četrtekovega večera ni bil samo šport, temveč manjšinska organiziranost. Kajti realistična rešitev ni, da bi morali Slovenci v Italiji sklepati zakone le med sabo, če pomenostavimo razmišljanje, ki smo ga slišali med razpravo (prej bi nas moralo skrbeti, da veliko mladih odhaja po delo v tujino), temveč je treba odgovoriti na vprašanje, kako najti ustrezen način, da v zunajšolsko organiziranost pritegnemo tudi del nove generacije, ki je zdaj na njenem obrobju ali zunaj nje. In jo opremiti s primerno jezikovno politiko.

Kajti če bodo naša društva in organizacije ostale brez zadostne kritične mase mladih, bodo tudi tolikokrat omenjeni manjšinski vrtički prej ali slej postali puščava.

LJUBLJANA - Ukrep brez vednosti slovenskih oblasti

Madžarske žične ovire na meji s Slovenijo

Zaradi beguncev zaostreni odnosi med Hrvaško in Srbijo

Goriški Okusi v znamenju Tine

GORICA - Letošnji Okusi na meji so se sinoči začeli v znamenju Tine Maje. Smučarska šampionka je skupaj s televizijsko voditeljico Benedetto Parodi prerezala trak na odprtju prireditve, zatem so jo oblegali tako navijači kot novinarji.

LJUBLJANA - Državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Boštjan Šefc je večeraj pojasnil, da so ponoči prvič opazili aktivnosti na madžarski meji, ko so pripeljali žice, da vzpostavijo ovire na meji s Slovenijo. A Slovenija s strani Madžarske po njegovih besedah o tem ni bila obveščena. Potem ko so na notranjem ministrstvu prejeli o tem tudi dokumente, so obvestili ministrstvo za zunanje zadeve.

Da je Madžarska je začela postavljati bodečo žico na meji s Slovenijo, je sporočila madžarska tiskovna agencija MTI. Policisti in vojaki so postavili ograjo na avtocestnem mejnem prehodu Pinče-Tornyiszentmiklos kot tudi na mejnem prehodu, ki so ga zgradili na stari cesti nekaj sto metrov od avtoceste. Po poročanju MTI so postavili premočna kovinska vrata.

Na 2. strani

TRAGEDIJA V Meki preko 700 mrtvih romarjev

MEKA - Zadnji dan tradicionalnega romanja muslimanov v Meki je zaznamovala strahovita tragedija. Med prerivanjem v množici, ki je opravljala obred kamenjanja hudiča v Mini, je umrlo najmanj 717 romarjev, 863 je bilo poškodovanih. Gre za eno najhujših nesreč na hadžih doslej. Nesreča se je zgodila v Mini blizu Meke ob prvem dnevu ejd al adhe oziroma kurban bajrama. Romarji so tam s kamenjem obmetavali enega od treh stebrov, ki predstavljajo satana.

Na 2. strani

IGOR GIACOMINI »Dobra šola« in slovenska manjšina

TRST - Italijanski zakon o šolski reformi, znan pod imenom »dobra šola«, je za slovensko šolstvo v Italiji izziv, je prepričan Igor Giacomini (na sliki), vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK. Letos obiskuje slovenske oziroma dvojezične vrtce in šole v Italiji – tako državne kot občinske – 4440 učencev in dijakov, pri čemer po Giacominijevem mnenju ni zaznati velikega osipa oziroma je ta fiziološki.

V Silos prišla slovenska pomoč

Na 5. strani

Z DNK testom do roparja tržaške banke

Na 5. strani

Prepričljiv in vedno aktualen Faust

Na 10. strani

SSk: »Izstop iz skupine DS je bil neizogiben«

Na 13. strani

Tržaški vaterpolisti po 53 letih v A-ligi

Na 17. strani

ŠPORT - Raziskava ZŠSDI

Šolska mladina pod drobnogledom

BRITISH SCHOOL

LET'S COMMUNICATE!

Trst
Ulica Torrebiana 18
040-369.369

Tržič
Ulica Duca d'Aosta 16
0481-411.868

Gorica
Korzo Italia 17
0481-33.300

Videm
Vicolo Pulesi 4
0432-50.71.71

VULKANIZERSTVO Zbogar

- pestra ponudba pnevmatik različnih proizvajalcev
- vulkanizerstvo (tudi RFT pnevmatike)
- avtooptika NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA 3D **Novo**
- jeklena in ALU platišča
- hramba pnevmatik

AKCIJA
Ob nakupu novih pnevmatik podarjamo hrambo pnevmatik za naslednjo sezono!

ŽBOGAR d.o.o.
Industrijska cesta 9, Kromberk, 5000 Nova Gorica (pod Merkurjem)
T: 00386 5 30 01 499
www.vulkanizerstvozbogar.com

LJUBLJANA - V strahu pred še večjim navalom beguncev

Madžarska postavila žične ovire na meji s Slovenijo

Ukrep brez vednosti slovenskih oblasti - Zaradi beguncev zaostritev odnosov med Hrvaško in Srbijo

LJUBLJANA / ZAGREB / BEOGRAD - Državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Boštjan Šefic je včeraj pojasnil, da so ponoči prvič opazili aktivnosti na madžarski meji, ko so pripeljali žice, da vzpostavijo ovire na meji s Slovenijo. A Slovenija s strani Madžarske po njegovih besedah o tem ni bila obveščena. Potem ko so na notranjem ministrstvu prejeli o tem tudi dokumente, so obvestili ministrstvo za zunanje zadeve.

Da je Madžarska je začela postavljati bodočo žico na meji s Slovenijo, je sporočila madžarska tiskovna agencija MTI. Policisti in vojaki so postavili ograjo na avtocestnem mejnem prehodu Pince-Tornyiszentmiklos kot tudi na mejnem prehodu, ki so ga zgradili na stari cesti nekaj sto metrov od avtoceste. Po poročanju MTI so postavili premična kovinska vrata, vojaki pa na zeleni meji polagajo ograjo iz treh vzporednih bodečih žic.

Minister za zunanje zadeve Karl Erjavec je za STA pojasnil, da so presenečeni, ker jih Madžarska ni obvestila o postavitvi žice na meji s Slovenijo. Vendar je zagotovil, da ministrstvo spremlja zadevo, vzpostavili so stik z madžarsko stranjo in zahtevajo dodatna pojasnila od madžarskih oblasti. Kot je še povedal Erjavec, poskušal vzpostaviti stik z madžarskim zunanjim ministrom. A razloga za postavljanje žice na meji s Slovenijo ne vidi. »Ne razumemo razloga, ker menimo, da ograja med državama ni potrebna,« je dodal slovenski zunanji minister.

Pozno sinoči je Madžarski zunanji minister Peter Szijarto lovskemu ministru Karlu Erjavcu v neuradnem telefonskem pogovoru pojasnil, da je postavitve žice na meji s Slovenijo začasen ukrep, ograja pa provizorična. Postavili so jo preventivno, ker se bojuje novega močnega migrantskega vala.

Medtem so se odnosi med Hrvaško in Srbijo, ki so v zadnjih dneh zaradi begunske krize izredno napeti, ponoči še zaostri. Potem ko Hrvaška ni odprla mejnega prehoda Bajakovo za tovorni promet, je Beograd prepovedal uvoz hrvaških izdelkov, Zagreb pa je odgovoril s prepovedjo vstopa v državo za srbske državljane in vozila s srbskimi registrskimi tablicami. Hrvaška že od ponedeljka na glavnem cestnem mejnem prehodu s Srbijo Bajakovo na avtocesti Zagreb-Beograd ne spušta tovornih vozil na Hrvaško.

Ostale mejne prehode s Srbijo je zaradi velikega priliva migrantov zaprla že

Žične ovire na meji Madžarska - Slovenija

DELO

minuli teden. Z zaprtjem meje želi Zagreb prisiliti Beograd, da del beguncev presusmeri na mejo z Madžarsko.

Hrvaški premier Zoran Milanović je sicer v sredo napovedal, da bodo mejo odprli, a potem ko se to ni zgodilo, je

srbski notranji minister Nebojša Stefanović opolnoči sporočil, da je zaradi neizpolnitve zahtev Beograda tovornjakom s hrvaškim blagom do nadaljnjega na vseh mejnih prehodih prepovedan vstop v Srbijo. Ob tem je poudaril, da je Srbija

ukrepe pripravljena umakniti kadarkoli, če bo Hrvaška začela delovati v skladu s pravili EU in omogočila promet tovornih vozil ne le iz Srbije, temveč tudi iz drugih držav.

A namesto tega je Zagreb kmalu naredil še korak v nasprotno smer, saj je srbskim državljanom prepovedal vstop v državo. Kot so kasneje pojasnili na hrvaškem notranjem ministrstvu, prepoved velja za vsa osebna vozila in tovornjake s srbskimi registrskimi tablicami, medtem ko lahko srbski državljani na Hrvaško vstopijo v avtomobilih s tujimi registracijami. Čez dan se je promet na Bajakovo celo povsem ustavil, za vsa vozila in v obeh smereh.

Zaostritev odnosov med Hrvaško in Srbijo že povzroča skrb tudi v Sloveniji, sta včeraj v izjavi medijem v DZ poudarila tako premier Miro Cerar kot zunanji minister Karl Erjavec, ki pričakujeta rešitev. Kot sta opozorila, zaostrovanje odnosov Slovenija tudi že čuti na gospodarskem področju. Premier je obenem opozoril, da »je Balkan vnetljivo območje«.

SAVDSKA ARABIJA - Tragična nesreča ob koncu tradicionalnega romanja

Preko 700 mrtvih v Mekki

MEKA - Zadnji dan tradicionalnega romanja muslimanov v Mekki je zaznamovala strahovita tragedija. Med prerivanjem v množici, ki je opravljala obred kamenjanja hudiča v Mini, je umrlo najmanj 717 romarjev, 863 je bilo poškodovanih. Gre za eno najhujših nesreč na hadžih doslej. Nesreča se je zgodila v Mini blizu Meke ob prvem dnevu ejd al adhe oziroma kurban bajrama. Romarji so tam s kamenjem obmetavali enega od treh stebrov, ki predstavljajo satana. Simbolično kamenjanje hudiča zaznamuje zadnji dan hadža.

Za zdaj uradno ni znano, zakaj je prišlo do prerivanja, je pa savdski minister za zdravje Haled al Falih za tragedijo okrivil nedisciplinirane romarje. Po njegovih besedah se nesreča ne bi zgodila, če bi romarji upoštevali navodila. Kot je dejal za eno savdskih televizij, številni romarji niso upoštevali navodil, ki so jih izdale oblasti, kar je po njegovih besedah glavni razlog za nesrečo. »Če bi romarji upoštevali

Eden od posnetkov včerajšnje tragedije

ANSA

navodila, bi se lahko tovrstni nesreči izognili,« je dodal.

Savdski prestolonaslednik princ Mohamed bin Najed, ki predseduje savdskega odbora za hadž, je odredil preiskavo

nesreče. Izsledke preiskave predali kralju Salmanu, ki bo nato sprejel ustrezne ukrepe, so poročali savdski mediji.

Iran je za nesrečo, v kateri je umrlo tudi najmanj 43 iranskih romarjev, okrivil

savdske oblasti. Vodja iranske organizacije, ki organizira romanje v Meko, Said Ohadi je dejal, da so Savdijci iz neznanega razloga zaprli dve poti blizu prizorišča obreda kamenjanja hudiča, kjer se je kasneje zgodila nesreča. Po zaprtju dveh poti so bile na območju odprte le tri poti. »Današnji incident kaže na slabo upravljanje in pomanjkljivo pozornost varnosti romarjev. Druge razlage ni. Savdske oblasti bi morale odgovorjati,« je dejal Ohadi.

Namestnik iranskega zunanjega ministra Husein Amir Abdulahian je sporočil, da bo savdski veleposlanik zaradi nesreče poklican na pogovor na zunanje ministrstvo. »Nikakor ne moremo biti brezbržni ob takšnem neodgovornem ravnanju Savdske Arabije. Zadevo bomo reševali bo diplomatski poti,« je dejal za iransko televizijo. Savdski uradniki so odgovorni za to nesrečo in bi morali takoj sprejeti učinkovite ukrepe za upravljanje trenutne krize in zagotovitev polne varnosti za romarje,« je še dejal namestnik zunanjega ministra.

Tradicionalnega romanja v Meko se letos udeležuje okoli dva milijona muslimanov z vsega sveta. Hadž je eden od petih stebrov muslimanske vere. Koran predpisuje, da mora vsak polnoletni musliman, ki je fizično sposoben in si lahko privoščiti potovanje, vsaj enkrat v življenju opraviti romanje v Meko, rojstni kraj preroka Mohameda.

Na romanje se je odpravilo tudi 21 slovenskih vernikov. Po poročanju TV Slovenija so vsi na varnem, so živi in zdravi. V času nesreče so bili v hotelu, za tragedijo so izvedeli iz medijev.

V preteklosti so bili požari in prerivanja na romanju precej pogosti, v zadnjih letih pa zaradi izboljšav na področju varnosti tovrstnih nesreč v glavnem ni bilo. Se je pa tudi med pripravami na letošnji hadž zgodila tragična nesreča, ko se je v veliki mošeji v Mekki 11. septembra zrušil žerjav, pri čemer je umrlo 109 ljudi.

Januarja 2006 je med prerivanjem med obredom kamenjanja v Mini umrlo 364 romarjev, najhujša nesreča doslej pa se je zgodila julija 1990, ko je v gneči v predoru za pešce, ki vodi iz Meke proti Mini in gori Arafat, umrlo 1426 romarjev.

WASHINGTON - Prvi papeški nastop pred ameriškim kongresom

Papež Frančišek: Ne smrtni kazni

V govoru je pozval k sočutju do priseljencev, boju proti podnebnim spremembam, trgovini z orožjem in revščini

Papež Frančišek v ameriškem Kongresu

ANSA

WASHINGTON - Papež Frančišek je v včerajšnjem nastopu pred obema domovima ameriškega kongresa, ki je spominjal na vsakoletni govor predsednika ZDA o položaju v državi, poudaril vse teme, ki pri republikanski večini niso priljubljene, vendar pa sprejem zaradi tega ni bil nič manj navdušen. Prvi papeški nastop pred obema domovima ameriškega kongresa je velik uspeh za nekdanjega ministra, republikanca Johna Boehnerja, predsednika predstavnškega doma kongresa, ki je sedel za Frančiškom skupaj s podpredsednikom ZDA Josephom Bidnom, prav tako katolikom. Prišli so tudi vrhovni sodniki, kongresniki pa so pripeljali goste.

Boehner je papeža najprej sprejel v svoji pisarni in se spet kot že večkrat raznežil do solz, ugibanja o papeževih stališčih, ki so v nasprotju s stališči konservativne Amerike, pa je zavrnil z besedami, da ga je potrebno poslušati, odpreti srca in slediti njegovemu zgledu. To pa bi za ameriško politiko pomenilo revolucijo, na katero republikanci niso pripravljani. V govoru je namreč pozval k sočutju do priseljencev, boju proti pod-

nebnim spremembam, revščini in odpravi smrtni kazni. Homoseksualcev ni omenjal, prav tako splava neposredno, vse, kar so konservativci dobili od papeža, pa je poziv k zaščiti verskih svoboščin in poziv k zaščiti življenja v vseh fazah razvoja.

Govor so prenašale vse glavne ameriške televizije tudi na lokalnih ravneh, pred kongresom pa se je zbrala množica več tisoč ljudi, ki ga je spremljala po velikem ekranu. V govoru je poudaril, da je vsako življenje sveto, in kongresnike pozval, naj ga ščitijo na vsako stopnji razvoja, kar bi moralo odpraviti dvome v to, da Frančišek spreminja doktrino glede splava.

Posebej odmeven je bil nauk kongresnikom, da tudi sami prihajajo iz družin priseljencev, zato naj se jih ne bojijo, ampak jih sprejmejo kot soljudi. »Ljudje niso stvari, ki jih lahko zavrnemo, ker so moteče. Obravnavajmo druge z enakim sočutjem, kot bi želeli, da obravnavajo nas,« je dejal papež in sporočil je bilo namenjeno tako ZDA, kot tudi Evropi, ki se sooča z velikim valom priseljencev. (STA)

INTERVJU - Igor Giacomini, vodja Urada za slovenske šole v FJK

»Dobra šola« nam bo prinesla to, kar si bomo sami vzeli

Šolska reforma je izziv za vse - Kmalu dodatnih 19 zaposlenih šolnikov?

TRST - Italijanski zakon o šolski reformi, znan pod imenom »dobra šola«, je za slovensko šolstvo v Italiji izziv, je prepričan Igor Giacomini, vodja Urada za slovenske šole pri Deželni šolski uradi za Furlanijo Julijsko krajino. Letos obiskuje slovenske oziroma dvojezične vrtce in šole v Italiji – tako državne kot občinske – 4440 učencev in dijakov, pri čemer po Giacominijevem mnenju ni zaznani velikega osipa oziroma je ta fiziološki zaradi omejene ponudbe slovenskih višjih srednjih šol, ki pa je, če pogledamo ostale manjšinske šole v Evropi, pravzaprav med boljšimi, če ne med najboljšimi. O tem in tudi o drugih temah je Giacomini odgovoril na postavljena vprašanja.

Novo šolsko leto se začne za znamenju reforme, znane pod imenom »dobra šola«. Kaj to prinaša za slovensko šolstvo v Italiji in kakšna je tu vloga Urada za slovenske šole?

Nov zakonodajni okvir, ki ga predvideva zakon št. 107, je kar se da obsežen in zapleten. Žal je šolska tematika zanimiva samo iz prevladujočega zornega kota, ki je v javnosti prevladal, tako da se o tem zakonu govori samo z ozirom na izredni zaposlitveni načrt, ki je v teku.

Resnici na ljubo bi težko tu naštevati vse novosti, pa vendar je prav, da se zadevo razčleni vsaj do take mere, da si bralec lahko ustvari kolikor toliko verodostojno sliko. Če pustimo zaposlovanje prekernege osebja, lahko naštejemo poudarjeno avtonomijo šol oziroma zametek tega, kar naj bi bila dokončna uveljavitev pojma avtonomije šolstva, ki se vleče od leta 1997. Ta se odraža, vsaj na papirju, tam kjer krepi možnosti šolske ponudbe na jezikovnem in glasbenem področju, kjer dopušča večje možnosti artikuliranja šolskega urnika, kjer ponuja možnost, da šola ustvarja specifične učne procese; pa tudi, kjer zakon globoko poseže v informatiko in digitalizacijo. Močan poudarek je na usmerjanju, na relaciji šola-delo, kar pomeni, da zahteva od šole kot ustanove, da se uveljavi v prostoru, kjer se nahaja, da dan za dnem sodeluje z različnimi akterji na teritoriji, od podjetij do javnih ustanov, univerz. To ostaja na papirju. Zato sem imel že priložnost, da javno povem, da je ta zakon izziv za vse nas. Ko sprašujete, kaj prinaša ta zakon slovenskemu šolstvu v Italiji, vam odgovorim, da bo zakon prinesel to, kar si bomo pač sami vzeli ali želeli vzeti.

Koliko šolnikov, prisotnih na pokrajinskih lestvicah, je doslej dobilo stalno zaposlitev?

Gole številke pravijo, da poleg oddanih staležev do danes, ki jih je bilo nekaj nad dvajset, bi lahko v kratkem zaposlili preko t.i. faze C še dodatnih 19 učiteljev oziroma profesorjev. To je potencialna številka, ker pravkar omenjene zaposlitve ostajajo vezane na izbire posameznih šol, ki bodo v kratkem izbirale področja, kjer nameravajo okrepiti izobraževalno ponudbo in na podlagi te izbire bo posledično stekla dodelitev t.i. dodatnega seznama osebja.

Za našo šolo se pripravljajo poseben ministrski odlok. Nam lahko poveste, kaj bo vseboval?

Gre za izvajalni odlok, preko katerega bo mogoče prilagoditi slovenskim šolam nekatere izmed zakonskih vsebin. Obenem ponuja priložnost, da se v najkrajšem času uredijo vsaj nekatere izmed najbolj žgočih in znanih

Igor Giacomini,
vodja Urada za
slovenske šole v
FJK

FOTO DAMJAN

težav slovenskega šolstva v Italiji, začeni s pomanjkanjem ravnateljcev. Še najbolj pomembno pa je, da je odlok zasnovan tako, da okrepi in utrjuje vlogo slovenskega urada v sklopu deželne šolskega urada ter ponuja dodatne možnosti sodelovanja z Republiko Slovenijo.

Letos bo slovenske oz. dvojezične vrtce (vključno z občinskimi) in šole v Italiji obiskovalo 4440 učencev in dijakov. Razveseljiv je porast na dvojezični šoli v Špetru, malo manj razveseljiv pa osip, ki smo mu pričeli pri prehodu z nižje na višjo srednjo šolo in to ne samo na Goriškem, kjer je to že večletni pojav, ampak v zadnjih letih tudi na Tržaškem. Kje so vzroki in kako bi lahko ukrepali?

Dovolite, da vas popravim. Resnici na ljubo, pri prehodu z nižje na višjo srednjo šolo ni zaznati večjega ali vsaj ne zaskrbljujočega upada; lahko rečemo, da je tak upad vpisov fiziološki, ker je ponudba slovenskih višjih šol omejena. Tu ni rešitve, ker je jasno, da kot manjšinci ne bomo nikdar dosegli vseh šolskih usmeritev. Pravzaprav je naša ponudba v evropskem merilu in z ozirom na ostale manjšinske šolske stvarnosti med boljšimi, če že ne med najboljšimi. Edini ukrep na vidiku ostaja trezen razmislek o usmeritvah, ki jih rabimo na ravni višjih šol, da bomo kos novim izzivom, ki jih zahteva trg zaposlovanja. V tem smislu se postavlja vprašanje dvojnika. Samo tako bodo maturanti pripravljene in samozavestno stopali v svet dela ali na izbrani univerzitetni študij, ne da bi plačevali davek za to, ker so se šolali na manjšinski šoli. Celotno več bi si upal trditi. Naši mladi se soočajo s štirimi, ponekod s šestimi jeziki – mislim na grščino in latinščino – in zato moramo storiti vse, da preživijo leta v klopih na najbolj zanimiv in ploden način, ali grobo povedano, da bodo imeli kaj od tega. V tem je izziv, na katerega poudarjam, ker sem prepričan, da imamo učni kader na ravni, da to storimo.

Sindikat slovenske šole je tudi opozoril na nevarnost, da v prihodnjih letih utegne na šolah priti do pomanjkanja učnega kadra. Katere so možne rešitve?

Zaposlovanje. Za to pa rabimo strokovno usposobljene učitelje in profesorje, ali, kot se je uveljavilo, habilitirane, katerih je žal zaenkrat premalo. Sistem je nedorečen in zapleten in se na tem že dela, saj so stekli nekateri pomembni sestanki v tem smislu. Tudi na tem področju ima zakon

nek globlji, prikrit pomen, ker šolskim delavcem vrača dostojanstvo. Kdor bo želel odslej delati v šolstvu, bo moral skozi specifično izobraževanje in usposabljanje, ki bo srednjeročno nedvomno botrovalo k povišanju kvalitete dela v razredu. Še najbolj razveseljivo je dejstvo, da na tem segmentu šolstva poteka odlično sodelovanje z Ministrstvom za šolstvo Republike Slovenije, ki nam preko Zavoda za šolstvo stoji ob strani in ponuja rešitve.

Kaj pa izobraževanje šolnikov v slovenskem jeziku na univerzah?

Ostaja nujno potrebno in kot rečeno že potekajo sestanki, da se bo zadeva uredila skupaj z Univerzami stran in onstran meje. Po sprejemu odloka za prilagoditev zakona našim potrebam pa se bo začelo pravo delo za dokončno ureditev izobraževanja in usposabljanja za bodoče slovenske šolnike.

Dovolite še bolj osebno vprašanje. Na nedavni slovesnosti na sedežu predsedstva republike v Ljubljani

ob izročitvi priznanj našemu dnevniku in DSI ste ob nastopu dolinskih dijakov in repentabskih osnovnošolcev prizadeto pomislili, da je njihova usoda odvisna od Vas oz. vsaj tako sem jaz razumel. Kako čutite težo funkcije po dveh letih, odkar ste na tem mestu?

Iskreno za iskreno. Res je, skoraj bi mi stekle solze. In to zato, ker nisem samo birokrat na ministrstvu pač pa tudi očka dveh otrok in se zavedam vsak dan, da katerakoli poteza urada, ki ga vodim, bi lahko bila neustrezna, strateško nepremišljena ali celo usodna za slovensko šolstvo. In to zato, ker je bilo do srede devetdesetih let vse lažje, ker je manjšina doživljala drugačne čase, še posebej finančno gledano, vladala je neka evforija. Danes imamo v razredih kar nekaj italijansko govorečih otrok, kar pomeni, da je učenje in vključevanje le-teh vzgojno zahtevnejše za šolnike, manjše število slovensko govorečih se pozna še najbolj na manjših šolah, ki so paradoksalno s tega vidika bolj izpostavljene. Ta problem ni šolski, je vsemanjšinski, ker ga bo treba obravnavati politično, kar ni v domeni tega urada, jezikovno, z narodnostnega vidika, skratka, gre za težek zalogaj, ker ne dopušča obotavljanja, obenem pa bi lahko bila vsaka izbira usodna. Tisti, ki spadamo v mojo generacijo, smo zdaj na potezi, da si prevzamemo to breme, z ozirom na položaj, ki ga posameznik zaseda znotraj manjšinske stvarnosti.

Ker sem pa značajsko optimist, naj dodam, da z ozirom na do danes opravljeno delo – zahvaljujoč se tudi zelo dobrim sodelavcem v uradu - in na sodelovanje, ki ga čutim s strani posameznih manjšinskih predstavnikov, zaenkrat ni treba skrbeti. Trezno sodelovanje vseh ostaja edina prava rešitev, da lahko manjšinska stvarnost in torej tudi naša šola premosti katerokoli, pa še tako zahtevno težavo.

Ivan Žerjal

SLOVENIJA - Mnenje ministra Gašperšiča Koper kot strateška naložba otežuje drugi tir

LJUBLJANA

Minister za infrastrukturo Peter Gašperšič je včeraj upravnemu odboru Gospodarske zbornice Slovenije-GZS predstavil trenutne razmere na področju infrastrukture in infrastrukturnih investicij. Dotaknil se je tudi investicije v drugi tir Koper-Divača in pri tem izpostavil pomen aktivnega sodelovanja Luke Koper. Gašperšič je pojasnil, da uvrstitev Luke Koper med strateške naložbe zagotovo otežuje iskanje možnosti zasebnega partnerstva za drugi tir. Ocenjuje sicer, da omejevanje pri Luke Koper ne bi bilo potrebno, saj Luka že zdaj s koncesijo upravlja z infrastrukturo, ki je v državni lasti. »Tudi če bi prodali 100 odstotkov Luke Koper, bi bila infrastruktura še vedno v državni lasti, podjetje pa bi svoje aktivnosti upravljal preko koncesije,« je dejal minister.

Glede obsega investicij v železniško infrastrukturo je pojasnil, da je bil ta že določen z nacionalnimi programi v preteklosti, zdaj pa se pospešeno izvajajo investicije v jedrnem koridorju, kjer so na voljo sredstva EU. V ostalem delu je investicij precej manj, priznava minister. Glede investicij v železniško infrastrukturo je še dejal, da državna proračuna za prihodnji dve leti predvidevata sredstva za dokončanje železniške proge med Ljubljano in Kočevjem. (STA)

OBČNI ZBOR SKGZ: Pavšič in Križman kandidata

TRST - Letošnji deželni kongres Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki bo 17. oktobra v goriškem Kulturnem domu, bodo zaznamovale nekatere novosti, ki jih je krovna organizacija vnesla v svoj statut in pravilnike. Prvič v njeni zgodovini bo namreč o novem predsedniku odločal kongres, saj je doslej o najvišji funkciji v organizaciji odločal deželni svet SKGZ. Pomembna novost je tudi večje število delegatov, ki bodo na kongresu zastopali kolektivne in individualne člane. Na tak način bodo imeli člani, ki se prepoznajo v krovni organizaciji, bistveno večjo težo pri njenem upravljanju in v postopkih odločanja.

O vsebinskih in strateških izbirah bo odločal deželni svet SKGZ, izvršni odbor pa bo udeležil sklepe deželne sveta in skrbel za vse operativne postopke. Izvoljeni predsednik, ki bo imel odslej večjo legitimacijo, bo zastopal zvezo na vseh nivojih in zanjo tudi pravno odgovarjal ter vodil delo izvršnega odbora in operativnih organov. Na svoji prvi seji bo deželni svet izvolil svojega predsednika.

Postopke sestavljanja kandidatskih list za deželne organe je vodi volilna komisija. Po določilih statuta za mesto deželnega predsednika SKGZ lahko kandidirajo samo individualni člani SKGZ. Svojo kandidaturo sta vložila dva kandidata, in sicer Dimitrij Križman in dosedanji predsednik krovne organizacije Rudi Pavšič. Volilna komisija je odobrila obe kandidaturi.

SDS: sporna izbira profesorja slovenskega jezika v Rimu

LJUBLJANA - Vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko je na vlado naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi z domnevno problematiko Katedre za slovenski jezik in književnost na Univerzi La Sapienza v Rimu. »Na Univerzi La Sapienza v Rimu deluje med drugim tudi Katedra za slovenski jezik in književnost. Beseda o ponovnem odprtju omenjene katedre je tekla v oktobru 2012, ko sta se na koordinacijskem odboru ministrov Slovenije in Italije sestala slovenski zunanji minister Karl Erjavec in italijanski zunanji minister Giulio Terzi. Slednji je slovenskemu zunanjemu ministru obljubil reševanje finančnih težav slovenske manjšine, hkrati pa tudi ponovno stalno profesuro slovenskemu profesorju na Univerzi La Sapienza, katerega bi financirala Italija.

Po nekaterih informacijah naj bi pred dvema tednoma na Univerzi izvedli razpis za mesto profesorja slovenskega jezika in književnosti. Izbrana naj bi bila oseba, ki ne pozna dobro slovenskega jezika, prav tako naj bi zelo slabo govorila slovensko, izbrana pa naj bi bila na osnovi poznanstev,« piše Tanko.

Glede na to, da gre za Katedro za slovenski jezik in ne za Katedro za slovenske jezike in glede na to, da se Slovenija že nekaj časa trudi, da bi obstajala ta smer tudi na eni izmed rimskih univerz, je pomembno, da oseba, ki bo zasedla to mesto obvlada slovenski jezik in slovensko književnost. »Če zgoraj omenjene domneve glede izbire kandidata za zasedbo prostega mesta držijo, me zanima, kdo je izbral kandidata in na osnovi katerih kriterijev,« sprašuje Tanko.

OBČINA DOLINA - Statut medobčinske teritorialne unije (pričakovano) ni prodl

Še en zastoj v postopku izvajanja deželne reforme

Levosredinska večina se je vzdržala - Občinski svet čaka na razplet na deželnem upravnem sodišču

Trnova je pot statuta Julijske medobčinske teritorialne unije, ki ga je pripravila šestrica županov. Sprejemanje statuta povzroča preglavice v vseh občinskih svetih in nekateri so ga že zavrnili, pa čeprav so te ovire zgolj simbolične, saj bodo statut tako ali drugače na koncu sprejeli: ponekod bo verjetno to storil komisar, tak razplet pa za župane ne bi bil pozitiven. Statut včeraj ni prodl niti v dolinskem občinskem svetu, kar je bilo pričakovati.

Dolinski občinski svet se je pred meseci najodločneje zoperstavil deželni reformi krajevnih uprav; levosredinska večina se je takrat razbila in občinski svet je sprejel tudi amandma Združene leve s predlogom, da se proti deželni reformi vložijo priziv na Deželno upravno sodišče (DUS). Prav zaradi postopka, ki se dejansko ni še začel (prvo obravnavo, ki bi bila morala biti v sredo, so preložili), župan Sandy Klun ni mogel podpisati statuta medobčinske unije, on in ostali predstavniki Demokratske stranke v občinskem svetu pa so se včeraj med glasovanjem o sprejetju statuta vzdržali. Iz spoštovanja do župana in do truda, ki ga je vložil v statut, so se predstavniki Združene leve in Slovenske skupnosti vzdržali, opozicija pa je v glavnem glasovala proti (Giorgio Gherlanz iz Fronte za neodvisnost je zapustil dvorano). Končni izid je bil sledeč: 10 vzdržanih, 4 proti, nihče za (po en svetnik iz večine in opozicije sta bila odsotna). Statut bo spet na dnevnem redu na prihodnji seji, v petek, 2. oktobra. Težko je verjeti, da se bo slika dotlej bistveno spremenila, zato se »senca« komisarja širi tudi po dolinski občini.

Boris Gombač (Lista Gombač) je sprva predstavljal resolucijo o spremembi dnevnega reda, v kateri je predlagal, da se vprašanje o statutu umakne. Dejal je, da »se moramo zoperstaviti temu raznarodovalnemu zakonu«, v samem statutu pa je izsledil netočnosti in protislovja. Opozoril je, da deželni zakon omenja izvolitev enega podpredsednika, medtem ko statut predvideva dva tovrstna lika; ni znano, koliko bo občino stala medobčinska zveza, ki občinam nalaga pristojnosti Pokrajine. Roberto Drozina (občanska lista) je poudaril, da »če občinski sveti nič ne štejejo, tudi občani ne štejejo«. Marina Trenta (Združena levica) je izpostavila, da deželna reforma spodbuja »centralizacijo odločanja«. »Bojimo se, da so zagotovila, ki so jih vključili v statut, le utvara,« je dejala in spomnila, da je ZL dosledno nasprotovala pristopu k uniji. Podžupan Goran Čuk je dodal še svoje pomisleke glede slovenskega naziva unije ter dodal, da »smo v Dolini prvi pokazali, da imamo odprte oči. Zdaj se podobno dogaja v ostalih občinskih svetih,« ter citiral film Franceta Štiglica Na svoji zemlji: »Da nam ne bo treba sezuti čevljev in še zadnjič stopati po svoji zemlji.« Predstavnika Združene leve sta se vzdržala, da bi vsekakor podprla župana.

Davide Stoll (SSK) je dejal, da »nas skrbi, kdo bo v naših uradih in s kom bodo imeli opravka občani,« ter izrazil upanje, da bo mogoče deželni zakon ukiniti po pravni poti. Stoll meni, da statut unije ni slab ter da so župani opravili dobro delo in marsikaj popravili, tudi predstavnika SSK sta se včeraj vzdržala. Emilio Coretti je obrazložil, da so predstavniki Demokratske stranke pred meseci vzeli na znanje stališče občinskega sveta, v pričakovanju odgovorov z deželne upravne sodišča pa so se tokrat tudi oni vzdržali, kakor tudi župan Klun, ki je priznal, da je združevanje z ogromno tržaško občino tudi zanj vprašljivo, po drugi strani pa je spomnil, da se desna sredina v Trstu nasprotno boji, da bi male občine odločale namesto tržaške. (af)

Dolinski občinski svet je včeraj sprejel tudi sklep o rebalansu proračuna v skupnem znesku 126 tisoč evrov (opozicija se je vzdržala); glasovanje o dveh ricmanjskih zemljiščih, ki ju lastnik daruje Občini, pa so preložili

FOTODAMJ@N

Šolarji zaradi azbesta kmalu iz Doline v Domjo

Dolinski župan Sandy Klun je včeraj potrdil, da se bodo šolarji, ki obiskujejo osnovno šolo Prežihovega Voranca v Dolini (na sliki FotoDamj@N), kmalu začasno »preselili« v šolsko poslopje pri Domju. Primorski dnevnik je že prejšnji teden poročal, da se bo pouk zanje do konca šolskega leta nadaljeval v prostorih slovenske osnovne šole Mare Samsa in italijanske osnovne šole Anne Frank. V svojem uvodnem poročilu je župan občinskim svetnikom razložil, da je občinska uprava poleti z zdravstvenim podjetjem in deželno agencijo za okolje ARPA ugotovila, da se v lepilu pod ploščicami iz linoleja skriva azbest. Klun je poudaril, da šolarji in osebje niso bili nikoli v nevarnosti ter da je stavba trenutno varna, azbest pa je treba vsekakor odstraniti, ker bi lahko postal nevaren, ko bi se ploščice začele luščiti.

Župan je obenem sporočil, da so se

po približno letu dni zaključila dela na šoli Anne Frank. Dela so bila potrebna zaradi težav s stabilnostjo objekta, na delu je bila civilna zaščita. V celotnem šolskem

središču pa so obenem opravili vrsto vzdrževalnih del, uredili so sanitarije ter zamenjali okna in grelce, prebarvali stene in vrata ter uredili vrt. (af)

OBČINA TRST - Tržaški župan napoveduje široko razpravo

Srečanja o mestni občini

Prvo bo na vrsti 5. oktobra - Vabljeni bodo župani, predstavniki gospodarskega in socialnega sveta

Oktober bo debata o mestni občini stopila v živo. Župan Roberto Cosolini je včeraj popoldne na tiskovni konferenci napovedal niz srečanj, na katerih bodo predstavniki vseh svetniških skupin Občine Trst, župani okoliških občin, predstavniki gospodarskega in socialnega sveta preučili predlog o prestrukturiranju tržaške javne uprave.

»Po razvoju dogajanja okrog novih institucionalnih rešitev na Tržaškem in debati znotraj občinskega sveta, ki so jo okrepili amandmaji Rovisa, Ferrare in Rosolenove, menim da je napočil čas, da razjasnimo politična stališča in to ob čim širši udeležbi,« je dejal Cosolini, ki prvo srečanje napoveduje 5. oktobra v dvorani občinskega sveta. Župan je izpostavil predvsem željo javnosti po poenostavljanju javnih uprav, prepričan pa je, da je treba na poti do sprememb postaviti jasna politična stališča. »Razumeti moramo, kaj zares potrebujemo, kdo bo soudeležen v procesu prenove in predvsem, do kam bo segel ozemeljski obseg morebitne nove mestne občine,« je še razlagal Cosolini.

Prvo izmed srečanj bo že v ponedeljek, 5. oktobra, na katerem bo sodelo-

val tudi videmski župan Furio Honsell, ki zagovarja sobivanje furlanske stvarnosti in tržaške mestne občine. Poleg njega bo sodeloval še podtajnik za deželne zadeve in nekdanji župan Belluna Giancarlo Bressa. Naslednje srečanje bo v torek, 13. oktobra, ko bodo profesorji različnih fakultet tržaške univerze predstavili raziskavo o mestni občini. Izpostavili bodo tudi tri hipoteze o zemeljskega obsega tržaške mestne občine: ena predvideva kritje

izključno tržaškega ozemlja, druga vključev del Goriške, tretja celo širitev proti Kopru. Sledila bodo še druga srečanja, ki pa nimajo še določenega datuma. Napovedan je tudi poseg senatorja Francesca Russa - podpornika mestne občine, sodelovali pa bodo tudi predstavniki društva Dialoghi Europei, ki mu predseduje Giorgio Rossetti.

Srečanja bodo odprta javnosti, župan pa želi, da bi spodbudila tudi razmisleke o pomembnejših razvojnih možnostih tržaškega ozemlja. V debato naj bi se, to je vsaj županova želja, vključila tudi Dežela.

Iz deželnega sveta pa se je včeraj oglašil vodja svetniške skupine Forza Italia Riccardo Riccardi; v sklopu avdicije IV. komisije je deželno predsednico Deboro Serrachiani vprašal, ali bodo v luči reforme pristanišč pristojnosti tržaške luke prenesene na deželo ali na morebitno novo mestno občino. Serrachianijeva je odgovorila, da trenutno nobena mestna občina nima pristojnosti nad kako luko. Riccardi zato meni, da mestna občine ne bo nič drugega kot Julijska medobčinska teritorialna unija ... (mar)

REPENTABOR

Statut KO še na Colu

Zadnja (simbolična) zausnica deželni reformi krajevnih uprav je sinoči prišla s Cola, kjer je zasedal repentaborski občinski svet. Statuta Julijske medobčinske teritorialne unije niso sprejeli niti v najmanjši občini na Tržaškem, v kateri ni opozicije: za statut je glasovalo pet svetnikov in prav toliko jih je glasovalo proti. Župan Marko Pisani je sprva veljal za enega glavnih nasprotnikov medobčinske zveze, nato je aktivno sooblikoval statut unije, ki je po njegovi oceni dober in zapolnjuje vrzeli deželnega zakona. Sam ga je sinoči podprl, pridružili pa so se mu samo podžupan Casimiro Cibi, Omar Marucelli, Tanja Rebola in Renato Pelessoni. Tamara Komar in Tamara Skabar sta se vzdržali, Angelo Barani je bil odsoten, preostali so glasovali proti statutu in ga tako začasno »ustavili«.

Na ministrstvu srečanje o usodi elektrarne Elettra

»Pozorno spremljamo dogajanje okrog podjetja Elettra produzione srl, na prihodnjem srečanju na ministrstvu za gospodarski razvoj bomo preverjali, katere so možne rešitve.« Predsednica Dežele FJK Debora Serrachiani, ki je obenem tudi komisarka za vprašanje industrijske krize v Trstu, je v izjavi za medije sporočila, da se bo 30. septembra v Rimu udeležila sestanka na ministrstvu o položaju tržaške elektrarne Elettra, ki že dalj časa preživlja krizo. Škedenjska elektrarna proizvaja energijo z odpadnimi plini sosednje železarnice, v njej je trenutno zaposlenih 24 ljudi. Zaposlene v elektrarni skrbi, da bi obrate lahko kupila kak druga družba in ne skupina Arvedi, lastnica železarnice, s katero so potekala pogajanja. Prodaja elektrarne drugi družbi bi po njihovem mnenju skoraj gotovo prinesla tudi konec podjetja Elettra produzione.

Za večje sodelovanje med deželnimi pristanišči

Deželna predsednica Debora Serrachiani je po včerajšnji avdiciji v IV. komisiji deželnega sveta pozvala k bolj strukturiranemu sodelovanju med pristanišči. Na zasedanju je bil prisoten tudi predsednik tržaške Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino, predsednica pa je izpostavila potrebo po »razširjenih« pristaniških oblasti, ki bi omogočala plodnejše sodelovanje med Trstom, Tržičem in pristaniščem Porto Nogaro.

Na dolinskem županstvu danes Dan srca

Združenje Prijatelji srca - Cuore Amico ONLUS iz Milj, prireja na dolinskem županstvu Dan srca. Med 8. in 12.30 bo mogoče za preprečevanje boleznih srca in ožilja izvesti sledeče izvide: holesterol, glikemija in trigliceridi. Občina Dolina žal letos ne more nuditi občanom dveh brezplačnih izvidov, zato bo združenje Prijatelji srca, ki krije stroške pregledov, hvaležno za vsak prispevek.

BEGUNSKA KRIZA - Akcija skupine Posamezniki posameznikom

V Silos dostavili slovensko pomoč

Pomoč v Silos prihaja tudi iz Slovenije. Čevlje, odeje in nekaj hrane so v Silos včeraj popoldne dostavili prostovoljci skupine Posamezniki posameznikom. Na njihovi uradni Facebook strani se tako predstavljajo: »Posamezniki iz celotne Slovenije in univerzuma, ki jih združuje skupna volja po pomoči sočloveku. Delujemo po načelu predlagaj - izvedej.« Pred kratkim so izvedeli tudi za nastanitev azilantov v nekdanjem skladišču ob železniški postaji in takoj zbrali mali kombi pomoči, ki je malo pred 16. uro zapeljal skozi vhod za glavno avtobusno postajo. Prostovoljki Blanka Tašič in Anja Avdič Batista iz Koprja sta begunce razveselili tudi s hrano, predvsem zelenjavo in sadjem. »Prinesla sva jim tudi take sestavine, s katerimi lahko pripravijo tradicionalni obrok. Slišali sva, da so naveličani testenin,« je dejala ena izmed »posameznic».

Ob razdeljevanju pomoči smo opazili tudi nekaj napetosti. Afganistanci in Pakistanci naj bi bili med sabo sperti. Do kombija sta namreč prišli dve ločeni skupini v dveh različnih izmenah. Tudi obnašanje nekaterih do prostovoljcev ni bilo najbolj vljudno. Opazili smo celo, da nekaterim grozdi je teknilo, zato so ga kar vrgli za prostovoljkami.

V slovenski delegaciji je bil tudi 30-letni Marko Gavriloski, prostovoljec, ki je prejšnje dni že nudil pomoč beguncem na slovensko-hrvaški meji. Težko si je razlagal, kako je sploh mogoče, da živijo begunci v Trstu v takih razmerah in zakaj jim ne poiščejo boljše nastanitve. Nekaj se je sicer te dni le premaknilo, očitno pa še premalo. V Silosu bivakira še več kot 50 ljudi, ob teh pa je mogoče srečati tudi veliko zunanjih obiskovalcev, ki so ležišče našli v novem sprejemnem središču pri Sv. Soboti ali v udobnejših stanovanjih.

V razpadočem in zarjavelem kamionu sedijo trije temnopolti Alžirci, ze-

Slovenski prostovoljci delijo hrano

FOTODAMI@N

be jih. Ostali se pod stenami grejejo ob manjših ognjiščih. Eno izmed teh je v ponedeljek tudi povzročilo požar kartonaste barake, zaradi česar so se v prejšnji dneh preko slovenskih spletnih kanalov prostovoljcev širile tudi lažne vesti, da so v Silosu podtaknili ogenj »mladi fašisti«. Vest smo preverili pri tam nastanjenih beguncih, ki so nam potrdili, da se je ogenj razširil zaradi nepazljivosti.

Včeraj je sicer potekal tudi islamski praznik Bajram. Taki, ki si lahko privoščijo boljše obleke, so bili praznično oblečeni. Med njimi tudi 25-letni Umid, ki je Afganistan zapustil pred devetimi leti. Štiri leta je preživel v Zagrebu in odlično obvlada hrvaščino. Azil in italijanski dokument je dočkal šele po štirinajstih mesecih.

Na novo pomoč slovenskih prostovoljcev, ki bodo tudi stopili v stik s predstavnikoma italijanskega solidarnostnega konzorcija ICS, ne bodo dolgo čakali. V Koprju v UPInde ob ponedeljkih in sredah, od 16. do 19. ure, Posamezniki za posameznike zbirajo pomoč za begunce. Več informacij na +386 70759975 (Blanka). (mar)

NEXT - Danes srečanje s Segenet Kelemu

Proti lakoti tudi z biotehnologijo

Moderni pristopi v zdravstvu in prenos biotehnologije v prakso bosta osrednji temi prvega dne znanstvenega salona Trieste Next, ki se bo začel danes in trajal do nedelje. Naslov četrte izdaje salona je Biologos - The future of life (Biologos - Prihodnost življenja), na to temo pa bodo na različnih prizoriščih govorili številni uveljavljeni mednarodni raziskovalci. Današnji dan bo uvedlo dopoldansko predavanje v deželni palači na Velikem trgu, kjer se bodo predstavila krajevna podjetja, ki so nastala kot posledica povezanosti znanosti in gospodarstva.

Segenet Kelemu

UNESKO

Izredno zanimivo bo tudi srečanje, ki se bo na istem prizorišču začelo ob 18. uri. Med predavatelji bo namreč tudi priznana znanstvenica iz Etiopije, ki jo je poslovna pot ponesla na različne konce sveta. Segenet Kelemu, lani jo je revija Forbes Africa uvrstila med sto najvplivnejših žensk, je od leta 2013 generalna direktorica centra ICIPE v Nairobiju (Kenija), kjer si z ekipo znanstvenikov prizadeva, da bi biotehnološko znanje prenesla v kmetijstvo in s tem Afričanom pomagala, da za preživetje ne bi bili tako odvisni od tuje pomoči. Pri svojem delu se znanstvenica, ki je v preteklosti znanje delila z odgovornimi resorji v Kolumbiji, na Kitajskem in drugih državah, drži načela »daj človeku ri-

bo in bo sit ves dan, nauči človeka ribariti in bo sit vse življenje«. Center ICIPE, ki ima podružnice po celem afriškem kontinentu, se zavzema, da bi izboljšal podnebne razmere ter zdravje ljudi, živali in poljščin. Po mnenju znanstvenice je prehranska kriza danes naša budnica za jutri. Do leta 2050 naj bi na Zemlji živele več kot deset milijard ljudi, kar pomeni, da bo treba pridelati 70 odstotkov več hrane. Vse to pa zahteva spremembo našega obnašanja, če se hočemo nahraniti in če hočemo zaščititi revne in ranljive. Vsi tisti, ki bi radi izvedeli, kako doseči soglasje, s katerim bi bilo mogoče zmanjšati lakoto v Afriki, so vabljeni na drevisnje srečanje s Segenet Kelemu. (sč)

0 italijanski prehrani, ki je osvojila svet

V kavarni San Marco bo danes Alessandro Marzo Magno predstavil svojo knjigo »Il genio del gusto. Come il mangiare italiano ha conquistato il mondo«. Na večer, ki se bo pričel ob 18.30 in ga bo vodil novinar Giovanni Tomasin, bo sodeloval tudi predsednik podjetja Pasta Zara Furio Bragagnolo.

Pri Sv. Ivanu tokrat Franco Toro in Manlio Milazzi

V baru Posto delle fragole v parku nekdanje svetoivanske umobolnice bo nočoj na sporedu novo srečanje v sklopu niza Lunatico festival - podaljški. Pred mikrofonom bosta stopila priznana bluz glasbenika Franco Toro in Manlio Milazzi. Pričetek ob 21. uri, vstop prost.

Jutri tridesetletnica radia Nuova Trieste

Tržaška katoliška radijska postaja Radio Nuova Trieste (Radio novi Trst) slavi leto tridesetletnico delovanja; luč sveta je zagledal leta 1985 na pobudo takratnega škofa Lovrenca Bellomija, po besedah sedanjega odgovornega urednika Luigija Favottija pa želijo z oddajanjem spodbuditi Tržacane, da se oglasijo, in izvajati evangelizacijo tako, da vere ne utesnjujejo v pravila, zato je radio dostopen tudi tistim, ki ne hodijo v cerkev. Tridesetletnico bodo počastili jutri v prostorih škofijskega semenišča v Ul. Besenghi 16. Ob 9.30 bo maša, ki jo bo daroval nadškof Giampaolo Crepaldi, ob 11. uri pa posvet o zgodovini radia, mesta in družbenega sporočanja. Sodelujejo urednik Favotti, novinar Marino Lescovelli, predsednik združenja Radio Nuova Trieste Furio Gauss, tajnik Papeškega sveta za družbeno sporočanje msgr. Giuseppe Scotti in nadškof Crepaldi.

POLICIJA - Skupaj prijavi osem mazačev

Izsledili še dva

Tržaška policija je spet prišla na sled novim mazačem, ki so januarja letos s spreji pomazali zidove številnih ulic mestnega središča. Že aprila so preiskovalci izsledili šest tako imenovanih writerjev (starih med 18. in 22. letom), saj so se pod svojimi grafiti podpisali; ravno podpis (t.i. tag) je preiskovalce naposled privedel do storilcev. V teh dneh sta se šesterici pridružila še dva writerja, stara 20 in 25 let. Tudi ta dvojica bo morala poravnati več slanih glob, saj je s svojim »umetnostnim ustvarjanjem« kršila kazenski zakonik, hkrati pa tudi pravilnik mestne policije in občinski pravilnik za javno čistočo.

PREISKAVA - Z DNK analizo do rešitve

Na Trgu Oberdan oropal banko, v Mestrah mrtev obležal v kanalu

Moški, ki so ga 14. septembra našli mrtvega v nekem odtočnem kanalu v kraju Campalto blizu Mester v Venetu, je 31. avgusta oropal banko Unipol na Trgu Oberdan. Gre za 42-letnega Tržacana Diega Presbiterija De Lassisa, starega znanca tržaške policije, ki je bil že večkrat obsojen predvsem zaradi kaznivih dejanj, povezanih z drogo. Novico je včeraj v tiskovni noti sporočil glavni tožilec v Trstu Carlo Mastelloni.

Državno tožilstvo iz Trsta in mobilni oddelek policije sta po ropu, med katerim je storilec z zakrinkanim obrazom stopil v bančno poslovalnico in s pištolo-igračo zagrozil zaposlenim, uvedla preiskavo. Iz banke naj bi odnesel približno 30 tisoč evrov. V vlogi glavnega osumljenca se je kmalu znašel prav Diego Presbiteri De Lassis in sicer na podlagi posnetkov nadzor-

Banka na Trgu Oberdan in Diego Presbiteri De Lassis

ARHIV

ne videokamere v sami banki. Kljub temu, da je imel zakrit obraz, so nekatere podrobnosti usmerile preiskovalce v njegovo smer. Moškega so 14. septembra našli mrtvega v nekem kanalu blizu Mester, umrl je v skrivnostnih okoliščinah. Še isti dan so policisti opravili hišno preiskavo, ki je obrodila sadove (kaj so našli, ni znano), zatem pa so izvedli še primerjalno DNK analizo, saj je ropar na Trgu Oberdan izgubil šal. Analiza je potrdila, da je banko oropal ravno Presbiteri, saj se DNK na šalu stoddotno ujema z njegovim.

Mobilni oddelek ni zaključil preiskave, preiskovalci skušajo ugotoviti, kje

je bil Presbiteri med 31. avgustom in 14. septembrom, kje je naropani denar, ali je bil v tistih dveh tednih kdo z njim ter zakaj je umrl. S slednjim vprašanjem se ukvarja državno tožilstvo v Benetkah. V Presbiterijevem avtomobilu, ki je bil parkiran v bližini kanala, so našli tudi dve brizgalki.

Pokojniki je imel v preteklosti že velikokrat opravka z organi pregona, nekajkrat je bil tudi obsojen. V izvajanje kaznivih dejanj, med katerimi je bilo razpečevanje, ga je menda silila zasvojenost z gammi, leta 2010 pa so ga obsodili, ker so ga zasačili z 1,75 kilograma hašiša. (af)

PRILJUBLJENA JESENSKA REGATA - Na sporedu bo 11. oktobra

Barcolano bo uvedel Remo Anzovino na Ursusu

47. Barcolana bo v znamenju številnih novosti - Tudi sodelovanje SSG

Včerajšnje predstavitev se je udeležil tudi Anzovino (prvi z desne)

FOTODAMI@N

Še dva tedna nas ločita od ene največjih regat na svetu - Barcolane. Športno-družabno-turistični dogodek bo tudi letos Trst spremenil v živahno mesto in pravo meko za turiste z vseh koncev Evrope. Še zadnje podrobnosti 47. Barcolane je na včerajšnji odlično obiskani novinarski konferenci v krožku zavarovalnice Generali predstavil Mitja Gialuz, predsednik navtičnega kluba SVBG, ki je s širokim timom sodelavcev in pokroviteljev tudi letos zaslužen za pester in raznolik program. Pa ne le športni, ampak tudi kulturni program, ki se bo letos po pestrosti vpisal v anale.

Kot je na predstavitvi poudaril Gialuz, je ključna beseda letošnjega jadralskega dogodka razširitev; ne samo programska in terminska, tudi prostorska. Spremljevalne prireditve jadralske preizkušnje ne bodo potekale le na nabrežju, ki je bilo do lani osrednje prizorišče »barkovljskega mesta«; po novem se bo namreč dogajalo tudi v starem pristanišču, osrednjih tržaških gledaliških hišah in lokalih ter trgovinah (ta del spremljevalnih dogodkov je že ustaljen). Športno-družabno-turistični dogodek bo tokrat uvedel čisto samosvoj koncert pianista in skladatelja Rema Anzovina, ki bo na zgodovinskem žerjavu Ursus nastopil v petek, 2. oktobra. Pianistični hommage morju in jadrnanju se bo začel ob 20. uri (brezplačen vstop). Dan kasneje, v soboto, 3. oktobra, bo pet osrednjih tržaških gledaliških hiš, med katerimi bo tudi SSG, priredilo t.i. Gledališko modro noč (od 20.30 do ene ure ponoči), v okviru katere bo vsako gledališče pripravilo bralni in glasbeni performans, posvečen morju (podrobneje jo bodo predstavili v prihodnjih dneh). Poskrbljeno bo tudi za otroško animacijo, najmlajši pa se bodo bržkone razveselili tudi vlakca Barcolana, ki bo peljal na relaciji IV. pomol - Skladišče 26. V Skladišču idej na Korzu Cavour bodo od 3. do 11. oktobra na ogled različne retrospektivne razstave in delavnice za solarje. Tako kot vsako leto, bo poskrbljeno tudi za zabavo na Velikem trgu, več o letošnjih koncertih na osrednjem tržaškem trgu predsednik Gialuz ni želel razkriti, obljubil pa je zvaneča imena. Skrivnosten je bil tudi župan Roberto Cosolini, ki je na predstavitvi izpostavil razprodane hotele in promet, ki ga Barcolana prinaša nabito polnim restavracijam, lokalom in ne nazadnje tudi legendarnemu tramvaju.

Kaj pa športni del prireditve? Predsednik SVBG je obljubil zabavo tako na morju kot »na suhem«. Poleg nedeljske regate, ki ostaja najbolj pričakovani del dogodka, bo mogoče uživati ob še drugih prireditvah. Novost nedeljske regate je, da so start predstavili na 10.30, cilj pa je, tako kot lani, predviden pred Velikim trgom. Pester športni program se bo začel z Barcolano young (3. in 4. oktobra), novost le-

tošnje izdaje so tudi tri regate, ki se predstavljajo pod imenom Go to Barcolana, njihov start pa bo v Splitu, na Reki in v Izoli. Gialuz je z veseljem napovedal prihod štirih katamaranov (eden prihaja iz Omana), ki bodo letos prvič nastopili na nedeljski regati; seveda ne z jadrnicami, ampak tik pred regato vseh regat, in sicer na regatnem polju pomol sv. Justa - Barkovlje - pomol sv. Justa. Medtem ko je lani kot častna gostja glavnega pokrovitelja, za-

varovalnice Generali nastopila Tina Maze, bo ta čast letos pripadla francoski jadralki Isabelle Joschke. Novost letošnje Barcolane pa je tudi, da bo nedeljska regata bolj konkurenčna za vse tiste jadrnice, ki se zadnjih pet let niso mogle kosati z velikanko Esimit Europo 2. Njen lastnik Igor Simčič je že lani napovedal, da jih letos zaradi drugih športnih programov ne bo, kar pa ne pomeni, da je bila lanska regata njihova zadnja Barcolana ... (sč)

POLITIKA - Jutri in v nedeljo na pobudo DS

»Še Evropa« bo zbrala številne ugledne goste

»Europa ancora« (Še Evropa) je naslov dvodnevni posvetom in konferencam, ki jih jutri in v nedeljo prireja italijanska delegacija znotraj poslanske skupine Evropske socialistične stranke. Evropsoslanka Demokratične stranke iz naše dežele Isabella De Monte, glavna pobudnica prireditve,

Ministrica Maria Elena Boschi ANSA

je pobudo označila kot neke vrste evropsko Leopoldo po vzoru srečanja, ki je svoj čas v Firencah »ustoličilo« Matteo Renzi na vrh DS. Vsa srečanja bodo na sporedu v hotelu Savoia na tržaškem nabrežju.

Po jutrišnjem odprtju (ob 14.30 s pozdravi De Montejeve, župana Roberta Cosolinija in krajevnega tajnika DS Neria Nesladka) bosta srečanja, posvečeni evropskemu gospodarstvu in pojavom evroskepticizma, ob 17.30 pa bo o reformah in o trenutnem političnem položaju v Italiji govorila ministrica Maria Elena Boschi. Uro kasneje bo tekla beseda o žgoči problematiki beguncev, zadnje srečanje (ob 19.30) pa bo posvečeno prometnim infrastrukturam ter povezavam.

V nedeljo ob 9.30 bo na sporedu okrogla miza o turizmu (med na-

stopajočimi bo tudi poslanka Tamara Blažina), sledijo srečanja o istospolnih zvezah, pokojninah in davkih ter o t.i. italijanski digitalni agendi. Sklepno nedeljsko srečanje (napovedano je ob 13.30) bo namenjeno Furlaniji-Juljski krajini, njenim perspektivam in ambicijam tudi na evropski ter splošni mednarodni ravni. Glavno besedo bo imela predsednica Dežele Debora Serracchiani.

POGOVOR - Predsednik SVBG Mitja Gialuz »Privabiti želimo čim več slovenskih posadk ...«

Projekt Barcolana 47 je ambiciozen bolj kot kdajkoli prej. Dogajalo se bo na morju in na suhem, organizatorji pa napovedujejo celo serijo novosti. O glavnih smo se spregovorili s predsednikom kluba SVBG Mitjo Gialuzom, čigar entuziazem in optimizem sta nalezljiva ...

Ena večjih novosti letošnje Barcolane je regata Go to Barcolana from Slovenia. Predviden je tudi uradni sprejem slovenske posadke, kajne?

Tako je. Z občinskimi odborniki za razvoj in gospodarske dejavnosti Edijem Krausom in v sodelovanju s tržaškim pomorskim klubom Sirena in njegovim predsednikom Petrom Sternijem, s katerim naš klub odlično sodeluje, smo si zamislili novo regato Go to Barcolana from Slovenia. Start te regate bo v soboto, 10. oktobra, ob 11. uri v Izoli. Z regato, ki je odprta za vse jadrnice, ki izpolnjujejo kriterije razpisa Jemenski pokal - Barcolana 47 in so že vpisane na isto regato, želimo v Trst privabiti čim več slovenskih jadralskih posadk. Te bodo letos prvič na uradnem sprejemu pozdravili predstavniki slovenske skupnosti v Trstu. Institucionalni sprejem je predviden v Tržaškem knjižnem središču, kjer bodo visoki gostje pozdravili jadrnce in obenem nagradili zmagovalce regate Go to Barcolana from Slovenia.

Po dolgoletni vladavini na Barcolani letos ne bo tehnološko dovršene jadrnice Esimit Europa 2. Kaj to pomeni za ostale jadrnice in jadrnalce?

Esimit Europa je bil zadnjih pet let absolutni protagonist. Igor Simčič je na noge postavil hvalevreden in lep projekt, ki naj bi združeval Evropo. Vesel sem, da je Barcolana vsa ta leta gostila takšen projekt in takšno jadrnico. Seveda gre za maks jadrnico, ki je zelo hitra, kar pomeni tudi, da je bila njena zmaga skoraj samoumevna. Zdaj ko Esimata ne bo, čeprav bo v okviru dogodka Barcolanalab prisoten z maketo, bo regata na morju »bolj odprta«. V boj za zmago se bodo podale tri ali štiri posadke, med katerimi bo tudi Mitja Kosmina s svojo Maxi Jeni, ki se vrača v Trst.

Ko ste lani prevzeli krmilo jadralskega kluba SVBG, ste dejali, da recept za uspešno Barcolano ni v gledanju preteklosti, temveč v zrenju v prihodnost. Seveda ob upoštevanju skrivnosti združevanja majhnih in ve-

Mitja Gialuz FOTODAMI@N

likih jadrnic, lesenih barkač in tehnološko dovršenih plovil. Zdi se, da uspešno uresničujete ambiciozno zastavljene cilje ...

Zelo sem zadovoljen s potekom dogodkov. Veseli mi, da mi je uspelo vzpostaviti široko mrežo sodelovanj, tudi s sorodnimi klubi, kot je denimo pomorski klub Sirena, ki ostaja naš neprecenljiv partner. Verjamem tudi, da je treba šport povezovati s kulturo. Letos smo k sodelovanju povabili tudi gledališke hiše, ki bodo sodelovale v maratonu, posvečenem morju.

Letošnji športno-družabno-turistični dogodek boste uvedli z glasbo. Kako utemeljujete to izbiro?

Iz preprostega razloga - glasba združuje in se nas globoko dotika, saj vzbuja različna čustva. Želeli smo glasbenika, kot je Remo Anzovino, ki ga morda Tržačani premalo poznajo. Pianist in skladatelj je znan predvsem po svojih koncertih ob zori, s katerimi izraža dobrodoščilo novemu dnevu. S svojim koncertom bo prav gotovo izrekel edinstveno dobrodoščilo Barcolani številka 47.

Za konec pa še klasično vprašanje. Si letos lahko obetamo rekordno število vpisanih jadrnic?

To je odvisno od številnih faktorjev. Mi smo sicer naredili vse, kar je v naši moči, da bi izboljšali promocijo Barcolane in olajšali spletno vpisovanje. Kaj se bo dejansko zgodilo, bomo pa videli. Upamo, da nam bo vreme naklonjeno.

Sanela Čoralič

OSNOVNA ŠOLA VIRGIL ŠČEK - Včeraj dopoldne

Navdušujoč obisk

Nabrežinski otroci obiskali Tržaško knjižno središče, knjižnico in deželni svet

Učenci OŠ Virgila Ščeka iz Nabrežine so včeraj obiskali novo knjižno središče, otroško knjižnico v Narodnem domu in prostore deželnega sveta. Ob bližnjem svetovnem dnevu jezikov in knjige so z obiskom teh treh objektov želeli potrditi pripadnost slovenskemu narodu. Šolski zbor je zato pod vodstvom pevovodje Barbare Corbatto zapel tri pesmi, med temi Zdravljico. V Tržaškem knjižnem središču so si učenci navdušeno in radovedno ogledali knjige. Od upraviteljice Ilde so prejeli v dar plošček, ki ga je ZSSDI izdala ob letošnji Prešernovi proslavi. V knjižnici so najmlajši pozorno sledili pravljici, ki jim jo prebrala Alenka Hrovatin, ki je vse učence tudi povabila na redni obisk knjižnice.

Sledil je ogled deželnega sveta. Učence je sprejel svetnik in podpredsednik Igor Gabrovec, ki je otrokom razložil in, na res primeren

V dvorani deželnega sveta jih je sprejel podpredsednik Gabrovec FOTODAMI@N

način, prikazal delo in poslanstvo tega deželnega parlamenta. Otroci so postavili nekaj vprašanj. Vsi so prejeli v spomin tudi priložnostno darilo. Šolski knjižnici pa je Gabrovec podaril knjigo in CD o deželi FJK. Sledilo je kosilo v menzi dežele.

Ekскурzija, ki je bila namenjena vsem učencem, je prav gotovo uspela. Učenci so bili navdušeni. Učiteljice prav tako, saj se tako bogata ekskurzija obrestuje tako pri pouku slovensčine kot zgodovine in zemljepisa.

Harvey Norman KOPER

Praznujemo in s popusti obdarujemo!

v petek, soboto in nedeljo

V Ljubljani, Celju, Kopru, Novem mestu in Mariboru
od 25. do 27. septembra 2015

**DODATNI ROJSTNODNEVNI
POPUSTI**
v vseh trgovinah

raztegljiva miza
masiven les

-70%

€11,70 ~~39~~

Stol CALDERON
Rdeča barva

€63,60 ~~159~~

Raztegljiva miza JOANNE
90x90/130 cm, vinje

visok sijaj lčnic

-60%

SUPER POPUST!

€167 ~~419~~

Dnevnosobni sestav PRIMA
276x192x42cm, bela/črna visok sijaj lčnic.
LED luči niso vštete v ceno.

-50%

€78 ~~159~~

Posteljni okvir z letvenim dnom SUNDAY
90x200cm, različne barve

SUPER SUNDAY

SUPER KAKOVOST

-57%

€85 ~~199~~

Komoda DANE
117x83x50cm, bela

€38 ~~89~~

Garderobna omara FOCUS
80x175x49cm, hrast/bela

SUPER CENA!

ležišče in predal

€139

3-sed MAXY
195x99cm, svetlo siva barva, ležišče 120x195cm

SUPER POPUST!

-70%

€34,90 ~~124~~

Poličnik BOX z vrati
81x116x40 cm, tem. oreh/bela

€19,90 ~~75~~

Poličnik BOX
81x116x40 cm, tem. oreh

BLAZINE 40x40 cm

€6,45 ~~12,90~~

-50%

Blazina ESTELLE

Blazina ADIGAIL

Blazina CHRISTI

FINLUX

AKCIJA!

TUDI 12V NAPAJANJE

61 cm (24")

TV FINLUX 24FLHYR274LD, Energijski razred A
LED • HD • USB snemanje

€199,99

€169,99

gorenje

AKCIJA!

€289,99 ~~359,99~~

Pralni stroj GORENJE W 6202
LED indikatorji, Opti drum –
inovativna oblika bobna,
samodejno z aznavanje teže
perila Totalweight, SteriTub
samočistilni program,
18 programov pranja

6 kg pranja
1000 obratov
A++ energijski razred

Prestige

Kuhinje po elementih

Capri e

-40%

visok sijaj, brez ročajev

A A C D 71 dB

Electrolux

-41%

€99,99 ~~169,99~~

Sesalnik ELECTROLUX
ZAPORIGINE
Sesalnik z vrečko,
pralni izhodni
Hygiene filter,
teleskopska cev, krtača DustPro

hp

AKCIJA!

Intel® Core™ i5 5200U 2,2GHz
RAM 4GB
disk 1TB
Intel HD 5500

hp 250 G4

39,8 cm (15,6")

prihranek

€399,90 ~~499,99~~

€100

Prenosni računalnik HP 250 G4 N0Y45ES
Ločljivost 1366x768 LED nebleščeč, HD spletna kamera, Bluetooth

Splni plačilni pogoji so na voljo v trgovini. Koper, Ankaranska c. 3C, 6000 Koper, tel.: 00386 5 6100 100 Od ponedeljka do petka od 09.00 do 21.00 ure, ob sobotah od 09.00 do 20.00 ure.
www.harveynorman.si

http://instagram.com/harveynormanslo

@HarveyNormanSlo

facebook.com/harveynormanSLO

PROSEK - V sredo v Kulturnem domu

Žensko obarvan večer

Bogat program - Na sedežu rajonskega sveta odprtje razstave Na poti enakopravnosti

Na sedežu rajonskega sveta za zahodni Kras na Proseku so v sredo odprli potujočo razstavo o ženski toponomastiki z zgornjim naslovom Na poti enakopravnosti. Razstavo, ki prikazuje poimenovanje ulic v šestih mestih v Sloveniji, je uredila Elena Cerkevnič. Povedala je, da so ulice poimenovali najprej po borkah, kasneje pa so prišle v poštev tudi igralke, zdravnice, književnice. Številno poimenovanje po protagonisticah naše preteklosti je nizko, zato naj bi tudi z razstavo spodbujali k odkrivanju dodatnih imen in zgodb žensk, ki bi bile vredne te časti. Razstava Društva za žensko toponomastiko je nastala v sodelovanju s Komisijo za enake možnosti občine Trst, zahodno-kraškimi rajonskim svetom in Društvom slovenskih izobražencev, zato sta na otvoritvi spregovorili tudi podžupanja občine Trst Fabiana Martini in predstavnica društva Espanioni Ester Pacor. To je bila tretja otvoritev razstave, ki bo oktobra na ogled tu-

Kulturni program so izoblikovale tudi recitatorke in glasbenice

FOTODAMJ@N

di v knjižnici Šiška v Ljubljani; do tedaj pa si jo bodo zainteresirani lahko ogledali na Proseku vsak dan med 10.30 in 13. ter 16. in 18. ur.

Sredina otvoritev razstave je bila sklepni del kulturnega dogodka v Kulturnem domu Prosek z vsemi klasičnimi elementi društvene prireditve: branje, zborovsko petje, instrumentalne točke v izvedbi mladih glasbenikov. Vezna nit je bil ženski predznak, saj so bili izbrani teksti dela priznanih pisateljic, zbor je bil v ženski zasedbi, brale so mlade članice društva Jaka Štoka, igrale pa so učenke Glasbene matice. Edino moško noto sta z institucionalnim pozdravom podala predstavnika rajonskega sveta, predsednik Roberto Cattaruzza in odbornik Mitja Košuta.

O ženskah in predvsem o tržaških ženskah so spregovorile besede urednice prve slovenske revije in pisateljice Marice Nadlišek (iz romana Fata Morgana), pisateljice in feministke Zofke Kveder

(Njeno življenje), pesnice in pisateljice Irene Žerjal (Tragedijca na Grobljah), priznane psihologinje Alenke Rebula s poezijo Obletnica. Branje odlomkov je bilo v celoti dvojezično, da bi umetnost zaslužnih književnic nagovorila tudi italijansko govoreče goste, svoje glasove so jim posodile Nicole Starc, Tina Renar in Petra Sossi.

Ženski zbor Prosek-Kontovel je dobil navdih v ženski tematiki s skladbami Alenke Petaros in Milke Hartman, a tudi z uglasbitvami in besedili o vlogi matere. Pevke so se pod vodstvom Marke Štoke vživle v sporočila večera z doživetim pristopom. Instrumentalne točke, ki so dopolnjevale splet ženskih umetniških vtisov, so bile zaupane učenkam Glasbene matice z irskim repertoarjem za keltsko harfo, ki sta ga v duu pričarali Katarina Jazbec in Elisa Mansutto, ter melanholično Holminovo Pesem v izvedbi harmonikarke Ivane Krešević.

ROP

Včeraj danes

Danes, PETEK, 25. septembra 2015

GOJMIR

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.58 - Dolžina dneva 12.03 - Luna vzide ob 17.22 in zatone ob 4.35.

Jutri, SOBOTA, 26. septembra 2015

JUSTINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,1 stopinje C, zračni tlak 1009,1 mb ustaljen, vlaga 68-odstotna, veter s sunki 24-71 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 20,1 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 27. septembra 2015:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 - 040 421125, Škedenjska ul. 44 - 040 816296, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Škedenjska ul. 44, Ul. dell'Istria 18/B, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Istria 18/B - 040 7606477.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 20. do 20. ure in praznična od 8. do 24. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Prireditve

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE skupina »F. Paviš« v Ul. Mazzini 30, prejema dve srečanja na temo »Življenjepisi prvih treh sedemletk - Duh jaza se utelesi«. Danes, 25. septembra, ob 20.00 in v soboto, 26. septembra, ob 17.30. Predavatelj dr. Leonardo Marchiori bo podal poglobljen psihološki in psihiatrični pogled na človeka z antropozofskega stališča. Prijave na tel. 339-7809778.

SKD VESNA vabi danes, 25. septembra, ob 20. uri v Dom A. Sirka v Križ na odprtje razstave Pavla Hrovatina »Med Krasom in morjem z zvoki kamna«. Glasbena točka prof. Giancarla Gasserja, predstavitev Jasna Merku z društva KONS.

MOPZ VASILIJ MIRK vabi na koncert Štiriperesne deteljice v soboto, 26. septembra, ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Nastopali bodo: MoPZ Vasilij Mirk, MePZ KUD Brežice, MePZ Svoboda Stražišče, MePZ Zarja, Tamburaška skupina Tamika.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 27. septembra, prva predstava v letošnji abonmajski sezoni. Gojenci Male gledališke šole Matejke Peterlin bodo izvedli igrico »Trnuljka« v režiji Jureta Kopušarja. Prva predstava bo ob 16.00, druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Obveščamo, da je možno naročanje abonmajev na tel. št. 040-370846.

SKLAD MITJA ČUK vabi na otvoritev likovne razstave »Čebele in čudovito cvetje«, ki bo v ponedeljek, 28. septembra, ob 10.30 v prostorih Bambi-

čeve galerije na Opčinah. Urnik do 2. oktobra: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure.

OBČINA ZGONIK vabi na ogled razstave Majde Pertotti »Morje in kras«. Urnik: od ponedeljka do petka, 9.00-13.00 (ob ponedeljkih in sredo tudi od 15.30 do 17.30).

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, založbi ZTT in Mladika v sodelovanju s Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm, vabijo na prvo »kavo s knjigo« v knjižnem središču na Oberdankovem trgu v sredo, 30. septembra, ob 10. uri. O Rebulovem zborniku 2, bodo govorili urednica zbornika prof. Marija Pirjevec in avtorji prispevkov v njem: Jadranka Cergol, Martin Breclj, Martina Ožbot, Miroslav Košuta, Bogomila Kravos in Tatjana Rojč. Prisoten bo tudi Fabrizio Polojaz.

DRUŠTVO ŽENSKA TOPONOMASTIKA, v sodelovanju s Komisijo za enake možnosti občine Trst, I. Okrajem za Zahodni Kras vabi na ogled razstave »Na poti enakopravnosti - Pogled na žensko toponomastiko v Sloveniji«, na sedežu I. Okraja za Zahodni Kras do 1. oktobra 10.30-13.00 in 16.00-18.00.

SKD IGO GRUDEN vabi na odprtje razstave Sonje in Gabrijele Ozbič v kavarni Gruden v Nabrežini v petek, 2. oktobra, ob 18. uri.

SKD TABOR IN VZPI - ANPI vabi v Prosvetni dom na Opčine v petek, 2. oktobra, ob 20. uri na predstavitev knjige Marine Rossi »Soldati dell'Armata Rossa al confine Orientale 1941-1945«. Z avtorico se bo pogovarjal zgodovinar Gorazd Bajc.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na razstavo Radivoja Mosetiča in Luke Vuže z naslovom »Barkolanka« v pizzeriji pred cerkvijo na Opčinah.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI, ob 70-letnici osvoboditve, vabita na ogled razstave »Pot v svobodo« v Prosvetni dom na Opčine. Urnik: od ponedeljka do sobote, od 16.00 do 19.00. Voden ogledi za šole oz. za skupine po dogovoru.

Čestitke

Draga MATEJA, vse najboljše ti iz srca voščijo tvoji: mama, tata, Viktor in vsi, ki te inajo radi.

Danes praznuje naša babica in prababica OLGA TUL svoj 99. rojstni dan. Še mnogo zdravja in dobrega počutja ti želijo vsi domači, posebno pa Sara, Kevin, Martin in Peter.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Inside Out«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La prima luce«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.30 »Marguerite«; 20.30 »Mean the Truth«.

FELLINI - 16.00, 19.40 »L'attesa«; 17.40, 21.30 »Per amor vostro«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.15, 22.15 »Un mondo fragile«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.10, 19.45, 22.00 »Sicario«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Ritorno alla vita«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.30, 21.00 »Everest«; 17.30, 20.00, 22.25 »Everest 3D«; 19.20 »Julija in alfa Romeo«; 17.45, 20.20 »Labirint: Pogorišče«; 16.30 »Minioni (sinhr.)«; 15.30 »Minioni 3D (sinhr.)«; 15.25, 16.10, 18.00 »Mun: Varuh lune«; 20.10, 22.10 »Nore počitnice: Nova generacija«; 17.25, 21.10 »Obisk«; 15.40, 18.10, 20.40 »Pripravnik«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 18.00 »Medved Bamsi in mesto tatov«; 20.00 »Vatikanski trakovi«.

NAZIONALE - 16.00, 18.00, 20.05, 22.10 »Everest«; 16.00, 18.00, 20.05, 22.10 »Magic Mike XXL«; 18.00 »Inside Out 3D«; 18.30, 22.10 »The Transporter Legacy«; 16.30, 20.00, 21.45 »The Green Inferno«; 16.30, 20.30 »Tutte lo vogliamo«; 20.15 »Via dalla piazza folla«; 18.10, 21.45 »Dove eravamo rimasti«; 16.45 »Minions«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 19.00, 20.10, 22.15 »Inside Out«; 16.40 »Inside Out 3D«; 16.30, 19.05, 21.40 »Everest«; 16.30, 19.00, 21.30 »Magic Mike XXL«; 16.35, 19.05, 21.35 »Sicario«; 20.05, 22.10 »The Green Inferno«; 16.15, 18.10, 20.05 »Minions«; 16.20, 18.15, 22.10 »Tutte lo vogliamo«; 21.20 »I Fantastici 4«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 20.00, 22.20 »Magic Mike XXL«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.20 »Everest«; Dvorana 3: 17.30 »Inside Out«; Dvorana 4: 17.50, 22.10 »Sicario«; Dvorana 5: 17.10, 19.50, 21.45 »Ritorno alla vita 3D«.

Mali oglasi

FIAT grande punto sport 1.3 multijet rdeče barve, 90 CV diesel, letnik 2010, 60.000 km prodam. Tel. št.: 349-6236171.

IZPRAZNIJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja, in poslovne prostore ter popraviljam pohištvo. Tel. št. 340-2719034.

IŠČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

IŠČEM knjigo Sodobna zgodovina - za 4. letnik, založba Modrijan, avtorja B. Repe. Tel. št.: 333-6644567.

NA OPČINAH prodam stanovanje z vrtom: dve spalnici, dve kopalnici, kuhinja, dnevna soba in klet. Tel. št.: 328-4927641 (v večernih urah).

NA SLOFESTU, v soboto, 19. septembra, sem izgubila zlato zapestnico velikega osebne pomena, z imenom in letnico rojstva. Najditelju nagrada. Tel. št. 338-7083848.

OPREMLJENO MALO STANOVANJE med novo univerzo in ljudskim vrtom dajem v najem: kuhinja, spalnica, kopalnica, 480,00 evrov na mesec. Tel. št.: 329-8012528.

PRODAJAM AVTO smart, letnik 2014, prevoženih 12.000 km, skupaj z zimskimi gumami. Cena 8.500 evrov. Tel. št.: 348-7373286.

PRODAM ape t.m. diesel, letnik 2008, trikolesnik, v dobrem stanju. Tel. št.: 040-228189.

PRODAM grozdje za vino. Tel. št. 333-2534788.

PRODAM kletke za kokoši, po ugodni ceni. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAM porter piaggio prekucnik v izredno dobrem stanju. Prevoženih 63.000 km. Tel. št.: 348-2545080.

PRODAM ročni mlin za grozdje, majhno stiskalnico in plastično kad. Tel. št.: 346-0800056.

ZANESLJIV MOŠKI z vozniskim dovoljenjem (A in B), išče delo kot prevoznik ali katerokoli zaposlitev. Tel. št.: 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Poslovni oglasi

AVTOMEHNIČNA DELAVNICA

Guštin Iztoč, s.p., Orlek 19A, Sežana

Hitri servis in ugodna obravnava

celotnega avtomobila

Rezervacija termina in informacije:

00386 41 573 180

Zvestobo nagradimo s popustom

IŠČEMO NATAKARICO

za gostilno na Krasu.

Tel. 329-9334227

PODJETJE IŠČE DELAVCA

z večletno izkušnjo dela

na računalniško vodenih

reskalnih strojih (CNC).

Za informacije 040-228881,

v jutranjih urah.

Turistične kmetije

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA

KMETIJA PRI KAMNARJEVIH

v Volčjem Gradu je odprta

vsak petek, soboto in nedeljo.

Tel. 00386/40/644121

ali 00386/5/7668245

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmice v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

OSMICO sta odprla Cvetko in Zmaga

Colja v Samatorci št. 50. Vabljeni. Tel. št.: 040-229224.

Loterija 24. septembra 2015

Bari	3	66	6	25	2
Cagliari	74	44	51	30	70
Firenze	35	49	86	59	52
Genova	79	44	82	27	71
Milan	42	59	38	64	54
Neapelj	40	14	26	19	3
Palermo	9	32	78	50	60
Rim	6	57	5	23	47
Turin	63	14	16	66	50
Benetke	66	32	47	40	39
Nazionale	11	9	42	38	85

Super Enalotto št. 115

1	32	36	61	78	80	jolly 79	
Nagradni sklad							18.291.347,33 €
Brez dobitnika s 6 točkami							-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							-- €
3 dobitniki s 5 točkami							61.457,40 €
345 dobitnikov s 4 točkami							553,04 €
14.513 dobitnikov s 3 točkami							25,85 €

Superstar

85

Brez dobitnika s 5 točkami		-- €
6 dobitnikov s 4 točkami		55.304,00 €
81 dobitnikov s 3 točkami		2.585,00 €
1.180 dobitnikov z 2 točkama		100,00 €
8.287 dobitnikov z 1 točko		10,00 €
19.869 dobitnikov z 0 točkami		5,00 €

LJUBLJANA FESTIVAL - Uspešna koprodukcija z ljubljansko Dramo

Pandurjev Faust (tudi) človek današnjega časa

Goethejeva dramska pesnitev v prepričljivi predelavi in uprizoritvi – Po predstavah v Križankah konec oktobra tudi na odru ljubljanske Drame

Kdo je novodobni Faust? Pravzaprav ali danes Faust, kot je o njem pesnil Goethe, sploh še lahko obstaja? Vprašanje je seveda retorično, odgovor nanj pa večplasten. Po oceni režiserja Tomaža Pandurja, ki je pripravil novo uprizoritev slovitih »božanske tragedije«, se je »zgodba o Faustu skozi stoletja razvila v arhetipski mit človekovih stremeljenj in dilem, ki poskuša razvozlati in razumeti posameznika v njegovem nenehnem boju z dobrim in zlim ... Spremljamo človeka, razpetega med nebom in zemljo, ki poskuša najti resnico in smisel svojega bivanja. In to je bistvo gledališča – da spregovori in postavlja vprašanja o najbistvenejših zadevah človeškega obstoja.« Pandur, ki je med glavnimi realizatorji prve velike koprodukcije med ljubljansko Dramo in Festivalom Ljubljana, je utemeljil tako izbiro uprizorjenega dela kot tudi vloge gledališča. Uprizoritev, v kateri nastopajo izvrstni igralci SNG Drama Ljubljana, je bila od ponedeljka do srede na sporedu v Križankah, enem glavnih prizorišč ljubljanskega poletnega festivala, konec oktobra pa jo bodo igrali tudi v matični hiši ljubljanske Drame.

Pandur se je s svojo ustvarjalno ekipo odločil, da na oder postavi oba dela pesnitve, ob prvem, v katerem se odigra tudi tragična ljubezenska zgodba z Margareto, še drugega, v katerem zasebnega Fausta nadomesti javni, politični. Avtorica priredbe in dramaturginja Livija Pandur je upoštevala prevod Boža Voduška in Erike Vouk, dodala pa je tudi nekaj ironičnega besedila, ki naj bi komentiralo dogajanje in (pete) nemške pesmi. V prvem delu, ki je veliko daljši od drugega, na odru, preplavljenem z vodo, odigrajo splošno poznano zgodbo o Faustu, povzeto po nemški srednjeveški legendi. Ta govori o Johannu Faustu, čarovniku in sestavljalcu horoskopov, ki se je ukvarjal tudi z magijo in alkimijo, ki je priklical na pomoč hudičevega sla Mefista in z njim s

krvjo podpisal pogodbo, pridobil nadnaravne moči in mladost, na koncu pa umrl grozljive smrti. V Goethejevi predelavi, ki se je pisanju in predelavi pesnitve posvečal skoraj 60 let, drugi del je med drugim izšel po njegovi smrti, je Faust zanesenjaški učenjak, ki želi dojeti, kar je nedojemljivo in doseči, kar je nedosegljivo. Žena ga sla po odkrivanju novega, neznanega, tudi prepovedanega. S tem Goethe sledi duhu tedanjega časa, ki postavlja človeka, posameznika v ospredje dogajanja. Upošteva izvirno moralno poanto, češ da je alkimist prodal svojo nesmrtno dušo za zemeljski užitek, vendar je mladi Goethe dodal ljubezensko zgodbo z mlado Margareto. Točneje gre za pogubitve naivne mladenke s strani samoučujočega protijunaka, notranje razpetega med sebično strastjo in nesebično ljubeznostjo. Goethejev (in tudi Pandurjev) Faust ne proda duše Mefistu, temveč stavi z njim. In seveda na koncu zgubi. Vendar avtor ohranja optimističen pogled in Faustove zasebne in javne zgodbe ne zaključuje s pogubo.

V drugem delu nastopa drugačen Faust, prej slep kot zaslepljen. V »velikem« svetu javnega delovanja se poda na različna področja, npr. na znanstveno z ustvarjanjem umetnega človeka ali pa na ekonomsko z odkritjem denarja. Na teh se dogajajo stvari, ki so precej blizu današnjemu dogajanju, s čimer se Faust približa današnjim (proti)junakom, ki v imenu utopije uvajajo sporne oblike »svobodnega življenja«.

Igor Samobor in Polona Juh

DRAMA - ALJOŠA REBOLJ

Glavno gibalno Goethejeve dramske pesnitve je boj med dobrim in zlim. In to Tomaž Pandur ohranja v uprizoritvi, ki je z doprinosom celotne ustvarjalne ekipe, izredno impresivna. Najprej o vizualnem vidiku: scenografija, ki jo podpisuje Sven Jonke (Lumen), je nadvse učinkovita. Zidovi, ki se odpirajo in zapirajo in ki so tudi platno, na katerega predvajajo video in po katerem se »piše«, zamejujejo in odpirajo Faustov prostor; vanj vstopa Mefisto s svojim spremstvom in nato izginja za visokimi pregradami. Pomembna je tudi igra luči, za katero je poskrbel režiser. Zaznaven element je voda, po kateri brodirajo nastopajoči. Naj jo razumemo kot vir življenja? Če prinaša življenje, ga tudi odnaša, kot npr. Margaretinega otroka. Lahko vodo dojemamo tudi kot nestalno, nestabilno osnovno, po kateri se premikajo interpreti. V vodi ne pušča sledi, kot jih ne naši (proti)junaki in njihove žrtve. Voda teče in se pretaka: življenje je neu-

stavlivo. Interpretacij je lahko več, vsekakor ta scenski element močno označuje odrsko dogajanje.

Usklajeni na splošno črtno s prebliski belega so kostumi Felypeja de Lima. Ozračje primerno zvočno opredeljuje glasba Primoža Hladnika in Borisa Benka (Silence). V očitavi Pandurja in njegove ekipe zgodba razkriva občutke odtujenosti sodobnega človeka in o njegovi potrebi po razumevanju sebe in sveta, v katerem živi. Njegova predelava Faustove legende se pred gledalci predstavlja kot intelektualna in emocionalna atmosfera našega časa, obenem pa se razkrijeta režiserjeva poezija in resnica. Iz nenehnega boja med dobrim in zlim režiser izpostavi predvsem brezmejno človekovo hrepenenje po tem, česar ne more doseči: ljubezen, mladost, moč, oblast ... »Dogovor« z Mefistom Faustu omogoči, da poseže po nedostopnem, vendar na koncu pade spet v svojo samoto in v minljivost življenja.

V Pandurjevi uprizoritvi je zlo »okrepljeno« hudič namreč nastopa s svojo družino in pomočniki. Tako ekipno opravljajo svoje »poslanstvo«. Naslovnega junaka, zanesenega, vase zagledanega učenjaka, igra Igor Samobor. Mefisto je v interpretaciji Branka Šturbeja mestoma simpatičen, ne glede na njegove cinične besede. Prikupna in krhka Margareta je Polona Juh. Barbara Cerar je gospa Mefisto, Branko Jordan Margaretin brat Valentin, Uroš Fürst vodja kabineta, člani kabineta pa Robert Korošec, Filip Samobor, Žan Perko in Matic Lukšič (zadnji trije so študentje AGRFT).

Je torej Faustovo potovanje po njegovih notranjih pokrajinah še vedno aktualno? Nedvomno. S pomočjo Pandurja in njegovih sodelavcev. Ker nas z odra nagovarjajo in nam zastavljajo večna vprašanja: kaj in kje je zlo, kaj je dobro, kje je meja in zakaj zidovi in kaj je za njimi. (bip)

SLOVENIJA - Smrt slovenskega kiparja

Batič je oblikoval tudi številne spomenike NOB

Stojan Batič je na kriškem spomeniku izdelal zvezdo in tablo z imeni padlih ARHIV

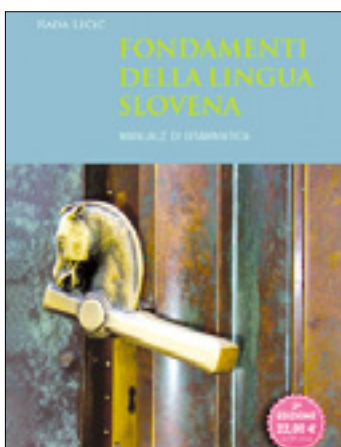
Pred dnevi je v 91. letu starosti umrl slovenski kipar Stojan Batič. Bil je izrazit figuralik, znan predvsem po številnih javnih plastikah, zlasti spomeniških in parkovnih skulpturah, pa tudi poetičnih cikličnih male plastikah. Ob letošnjih 90-letnici mu je Jakopičeva galerija posvetila retrospektivo z naslovom Človek in mit. Batič je izdelal približno 40 javnih kipov, poleg njih pa še številne parkovne oziroma manjše javne plastike. Njegova je na primer fontana s Povodnim možem in Urško na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Kot piše v velikem slovenskem biografskem leksikonu Osebnosti, Batičevo kiparstvo odlikujejo občutene in

stilizirane figure ter reliefna obdelava površin. Med njegovimi vsebinsko zaokroženimi cikli so znani Rudarji, za katere je leta 1960 dobil tudi Prešernovo nagrado, Satiriada, Tragos, Eksplozija, Pojektel, Kompozicija ter upodobitve Celjskih grofov. Je avtor več spomenikov NOB na Tržaškem in Goriškem, v Logatcu, Zagorju ob Savi, Velenju in Dražgošah, ter spomenika kmečkimi uporom na Ljubljanskem gradu.

Batič se je rodil leta 1925 v Trbovljah. Po osvoboditvi je bil prvi študent, ki se je vpisal na Akademijo upodabljajočih umetnosti v Ljubljani. Junija letos je praznoval 90 let.

SLOVENŠČINA Ponatisnili slovnico za Italijane

Pri Založba Gaya iz Cerknega je izšla druga dopolnjena izdaja knjige Rade Lečić z naslovom Fondamenti della lingua slovena. Gre za pregleden in koristen priročnik, ki italijansko govorečim bralcem približa glasoslovne, oblikoslovne, skladenske in druge značilnosti slovenskega jezika. Knjiga ima 146 strani in stane 22 evrov. Prodajajo jo tudi v Tržaškem knjižnem središču in Katališki knjigarni v Gorici.

Rada Lečić, sicer tudi sodelavka tržaške filozofske fakultete, je avtorica številnih slovnčnih in jezikovnih priročnikov, kot sta na primer Slovensščina od A do Ž in Igraje do znanja slovenščine.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Innocence & Decadence Graveyard

Bluz rok
Nuclear Blast, 2015

Ocena: ★★★★★★☆☆

»Graveyard igrajo klasični rok z modernim rollom,« tako so pri nemški neodvisni založbi Nuclear Blast opisali sound švedskega benda Graveyard in mislim, da so tokrat res zadeli v črno. Innocence & Decadence, nova plošča bluz rok skupine, je izšla ravno danes. Izdala jo je seveda omenjena založba Nuclear Blast, sestavlja pa jo enajst komadov za malo več kot štirideset minut kvalitetne glasbe.

Zasedbo Graveyard so fantje ustanovili pred skoraj desetimi leti. Danes sestavljajo bend pevec in kitarist Joakim Nilsson, kitarist Jonatan LaRocca - Ramm, bobnar Axel Sjöberg in basist Truls Mörck, ki je lani zamenjal Rikarda Edlunda. Mörck je sicer že bil član skupine, ko je na začetku glasbene kariere igral kitaro in pel, danes pa se je odločil za bas. Innocence & Decadence je četrta plošča švedskega benda, potem ko so v prejšnjih letih izdali istoimensko Graveyard, izjemno Hisingen Blues in pred tremi leti še Lights Out. Album je podoben glasbenemu trendu, ki so ga fantje »ustvarili« v teh letih. Gre za energično bluz rok ploščo in to je razvidno že iz prvega komada Magnetic Shunk, idealen začetek albuma. Še boljši je single The Apple And The Tree, ravno tako rokarski. Ritem plošče se nekoliko umiri z naslednjo pesmijo Exit 97, prvo balado albuma, kjer pride končno do izraza topel Nilssonov vokal. Sledi najkrajša skladba ploščka, to je komad Never Theirs To Sell, takoj za njo pa lahko prislusnemo najdaljšemu komadu: skoraj šestminutna Can't Walk Out spominja s svojo glasbeno psihedelijo na avstralsko zasedbo Tame Impala. Too Much Is Not Enough je drugi single plošče in verjetno ena izmed boljših balad švedske skupine nasploh. V psihedelično rokarskem komadu A Hole In The World nas prijetno preseneti Mörck, ko še zapoje zraven, treba pa je priznati, da ima Nilsson daleč boljši glas. Cause & Defect je morda edina manj posrečena pesem albuma, takoj za njo pa spet zadonijo rokarske kitare v komadu Hard Headed. Proti koncu ploščka je še čas za senzualen bluz Far Too Close v katerem poje kitarist LaRocca - Ramm in še za zaključno, umirjeno Stay For A Song. Bravo fantje!

Palec gor palec dol

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Želela bi se roditi leta 1942, da bi doživela 2. svetovno vojno. Mi ne bi bilo treba niti služiti vojaščine, ker sem ženska.«

Alice Sabatini, zmagovalka lepotnega natečaja Miss Italia 2015

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Facebook širi svoja obzorja. Zuckerbergovo socialno omrežje ni nikoli bilo statičnega značaja in njegov lastnik si je vedno prizadeval za njegovo modernizacijo in izpopolnjevanje. Toda sedaj ga tehniki skušajo spremeniti v omrežje, ki bo še bolj privlačno, tako za uporabnike kot za vlagatelje. Tehniki v Kaliforniji pripravljajo dve važni novosti: prva bo možnost ne-všečkanja, druga pa bo možnost slediti uporabnikom zunaj omrežja, ki omogoča bolj specifično in bolj učinkovito namestitve oglasov.

Začnimo z oglaševanjem: če bo določena spletna stran imela možnost všečkanja ali delitve na Facebooku, bo ta videla, da smo obiskali stran, tudi če ne bomo uporabili gumbov socialnega omrežja. Facebook že več časa zbira podatke o našem brskanju po spletu, vendar se je šele sedaj odločil, da jih bo uporabil. Sicer je malokdo sploh vedel, da Facebook zbira podatke o našem spletnem brskanju. Vsak uporabnik bo

lahko med nastavitvami glede zasebnosti zbral, če bo lahko podjetje uporabljalo njegove podatke za oglaševalne namene. Podatki pa bodo v vsakem primeru prišli do serverjev v Kaliforniji, le da jih bodo tam le shranili, ne pa uporabili.

Facebook je pomemben del vseh večjih spletnih strani, saj je možnost hitre delitve z virtualnimi prijatelji sedaj že med kriteriji, po katerih uporabniki zbirajo eno spletno stran na račun druge. Tudi všečkanje je sedaj vedno bolj pomemben dejavnik, po katerem se meri uspešnost raznih strani. Kalifornijsko podjetje se tega zaveda in skuša to uporabiti v svoj prid. Electronic Frontier Foundation (EFF), največja ne-profitna organizacija, ki se zavzema za digitalne pravice in svobodo izražanja na spletu, je izrazila svojo zaskrbljenost, ker bo tako zasebnost na spletu še bolj ogrožena. EFF obenem opozarja oblasti, da spletne strani in podjetja, ki so za njimi, prevečkrat sama odločajo o

naši zasebnosti. Ali bodo oblasti ukrepale in spletnim velikanom vsilile nove standarde zasebnosti, bomo še videli.

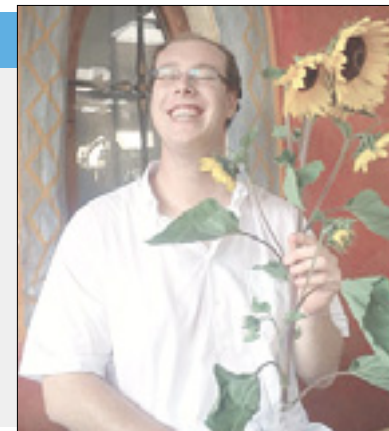
Mark Zuckerberg je spregovoril tudi o vpisu na Facebook in njegovi rabi za ustrahovanje in nadlegovanje: izjavil je, da otrokom pod trinajstim letom po vsej verjetnosti ne bo več dovoljen vpis ter da želi Facebook nameniti predvsem mladim in ga uporabiti za bolj konstruktivne oziroma pedagoške namene. Seveda, je pojasnil mladi podjetnik, bodo v tem imeli ključno vlogo tudi starši in zaradi tega morata biti spletna stran in njeno delovanje razumljivo vsem. To bo omogočilo staršem, da varno uvedejo svoje otroke v uporabo spleta. Socialno omrežje naj bi tako postalo orožje proti nadlegovanju in spletnemu nasilju.

Kar se tiče možnosti ne-všečkanja je stvar nekoliko bolj zapletena, kot zglada na prvi pogled. Zuckerberg je v intervjuju priznal, da je možnost všečkanja ali delitve z drugimi preveč ome-

ŠUMOV FEJS

Daniel, hura!

Naš zabavni in glasni šumovec Daniel je diplomiral iz matematike in to kar dvakrat, v Trstu in Ljubljani. Z njim se razposajeno veselimo in mu želimo veliko uspeha in lepih stvari v nadaljnji življenjski poti. Da bi še naprej bil tak kot je in da bi zarisal še marsikateri nasmeh na naših obrazih.

jena za aktivno sodelovanje v tako obširnem socialnem omrežju. Možnost ne-všečkanja pa ga ne prepričuje popolnoma. Izbral je drugačno pot: skušali bodo ustvariti virtualni »gumb«, s katerim izraziti empatijo, torej nova kategorija izražanja čustev na spletu. Zuckerberg ni hotel razkriti novinarjem več podrobnosti o tem novem »gum-

bu«. Verjetno pa »palec navzdol«, ki ga je uvedel Youtube, ne bo nikoli zaživel na njegovem socialnem omrežju. Edina gotovost je, da se obeta novost na Facebooku. Nedvomno je ustvariti ta nov način komunikacije pravi izziv za najmlajšega milijarderja na svetu, vendar je le ta izjavil, da so njegovi načrti zelo blizu uresničitve.

(Šumov) Slofest in Slowfast

Slofestov afterparty Slowfast je šumovce (kot si lahko pričakujete) popolnoma navdušil. Skupine Authentics in Sons of a gun, dj Ivan B ter Pavel&The beardy journalist so nas popeljali v različne glasbene svetove. Plesali smo pozno v noč in se sprostiti ob neskončnem klepetu. Veseli smo torej, da je Zveza slovenskih kulturnih društev povabila tudi Šum k sodelovanju. V soboto zvečer smo se tako potikali po lokalu Naima, na Drevoredu XX. Septembra in vas skušali ujeti v objektiv. Poiščite vašo fotografijo na naši Facebook strani.

- UP**
- Vodeni ogledi slovenskega Trsta so vzbudili veliko zanimanje s strani italijanskih someščanov
 - Raznolikost programa
 - Številčna prisotnost mladih
 - Daniel Dan Malalan, ki se vedno znajde (tudi brez mikrofona)

- Orkester Glasbene matice
- Susanna Tamaro in Marko Sosič
- Filozofsko srečanje o Francu Basaglin in antipsihiatriji danes (Renata Salecl in Pierangelo Di Vittorio)
- Neutrudljivi udeleženci pohoda Rezija-Trst

- DOWN**
- Lokacija Slofestovega naselja: Ulica Bellini je v teku dneva večkrat mrtva »točka«, mimo katere ne gre veliko ljudi
 - Pomanjkanje gradiva v angleščini

- Škoda, da je bila glasba v živo samo do 23. ure
- Destruktivne in uničujoče kritike na socialnih omrežjih brez konkretnih predlogov
- Slovenci iz Slovenije, ki niso prišli pokukat Trsta

Kdo je pravzaprav Banksy? Katero je njegovo pravo ime? Koliko je star? Ali sploh obstaja? Nihče nima odgovora na vsa ta vprašanja. Vemo le, da so skoraj vsa njegova dela družbena satira in da je kljub anonimnosti eden najbolj po-

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Kdo je Banksy?

znanih uličnih umetnikov. Nekateri pravijo, da se je po vsej verjetnosti rodil v 70.-ih letih in da živi baje nekje v okolici Bristol, saj so se njegova dela prvič pojavila na bristolskih vlakih okoli leta 1990. Kasneje je začel risati ulične umetnine po zidovih vseh koncev sveta in si tako pridobil izjemen sloves. Njegova dela so ostra, razdražljiva, vplivna, včasih politična in skoraj vedno socialnokritična. Poznan je kot »grafiti« umetnik, a je Banksy poleg tega tudi filmski režiser, slikar in politični aktivist.

Dokumentarec »Banksy does New York« predstavlja reakcijo ljudi na projekt, ki ga je izpeljal v New Yorku, oktobra meseca 2013. Umetnik se je odločil, da bo od 1. do 31. oktobra vsak dan pustil v različnem kraju novo poulično ume-

tnino. Za njegove oboževalce (in ne) se je začel torej pravi lov na zaklad. Režiser Chris Moukarbel, nam v posnetku natančno predstavi, kako se je lov odvijal. 1. oktobra je Banksy na svoji spletni strani objavil fotografijo prvega dela in predel, kjer se to nahaja, ljudje so tako v trenutku začeli noro drvet, v iskanju »zaklada«. Prvi, ki so dobili umetnino, so se ponavadi z njo slikali in na splet napisali točen naslov, tako da se je v nekaj minutah pojavil pravi naval ljudi. V par urah so dan za dnevno vsako Banksyjevo delo pokvarili drugi »ljubosumni« grafiti umetniki, ukradli pohlepneži in ga potem prodali umetnostnim galerijam, ali enostavno uničili mimoidoči. Edinstvena Banksyjeva zamisel je torej za nekatere postala pravi biznis. Pretresljivo je videti, kako vsi ti lju-

dje norijo, kradejo in uničujejo njegova dela. Nekateri za osebni dobiček, drugi za lastno rabo, tretji se ne ve pravzaprav zakaj.

Banksy se je nekega dne odločil, da bo sedem originalnih slik podaril neznanцу, ki je imel stojnico nekje v New Yorku. Lastnik stojnice je prodajal slike mimoidočim, ki so jih kupili iz raznoraznih razlogov (eden izmed njih je izjavil: »potrebujem nekaj za obesit na zid«) in jih je kupil tri, vsako za 60 dolarjev. Tržna vrednost vsake izmed slik je v resnici 250.000 dolarjev.

V istem mesecu je ulični umetnik tudi kupil sliko v trgovini, ki daruje izkupiček izdelkov v dobrodelne namene (brezdomcem in ljudem z virusom HIV), in nanjo narisal podobo nacista. Nato je sliko spet vrnil trgovini in tako zvišal njeno vrednost.

Zanimivo je, kako lahko ena sama slika res skriva v sebi tisoč besed in kako na različne načine vpliva na ljudi.

TRŽIČ - Po negativnem izidu glasovanja v Ronkah in Štarančanu

Tržiški občinski svet podprl referendum o združitvi občin

Po dolgi razpravi in živahni izmenjavi mnenj so v sredo v Trziču odobrili sklep, s katerim je moral občinski svet izraziti mnenje o referendumu glede spojitve z občinama Štarančan in Ronke. Med sejo občinskega sveta je večina tržiških svetnikov glasovala za dokument, medtem ko ga je v prejšnjih tednih levji delež svetnikov iz Štarančana in Ronk odločno zavrnil. S tem sicer štarančanski in ronški svetniki niso glasovali proti izvedbi referenduma ali proti sami spojitvi, vendar so preprečili, da bi pri štetju glasov in ugotavljanju izida glasovanja ne upoštevali volje večine občanov posameznih občin, ampak le voljo večine vseh volivcev, ki pa jih je v Trziču neprimer- no več. Ronški in štarančanski občinski svet sta z zavrnitvijo sklepa torej izrazila zahtevo, da bodo glasovi občanov iz teh dveh občin imeli večjo težo.

V Trziču pa je kot omenjeno večina svetnikov glasovala za sklep. Podprli so ga predstavniki Demokratske stranke, skupina Responsabilmente per Silvia, SEL, SKP, Cambiamo Monfalcone, Obiettivo Monfalcone, Forza Italia in mešana skupina. Proti se je izrekel le predstavnik Italije vrednot Claudio Martin, medtem ko so svetniki Severne lige pred glasovanjem zapustili dvorano. Demokratska stranka je glasovala pozitivno, potem ko so njeni člani nedavno sprejeli dokument, v katerem piše, da je združitev treh občin cilj, ki si ga je leva sredina zastavila že pred več desetletji. »To pa ne sme biti preprosta priključitev s ciljem, da javna uprava prihrani. Demokratska stranka mora ta projekt napolniti z vsebinami. Čeprav spoštujemo odločitev občinskih svetov manjših občin, ki so se izrekli proti sklepu o referendumu, želimo izraziti svojo politično voljo in prizadevanje, da dosežemo ta cilj,« piše v dokumentu Demokratske stranke. Svetnica Anna Raspas je med sejo povedala, da je »spojitev pomembna priložnost«, kljub temu, da bo referendum potekal ravno med postopkom nastajanja medobčinske zveze. »Referendum bo trenutek političnega odločanja, v katerem bo Trzič lahko pokazal svoj potencial in postal privlačen. Spojitev ne bo vplivala na identiteto občanov treh občin: gre za inovativnost,« je dejala Raspas. Svetnik SKP Alessandro Saullo je poudaril, da je »spojitev za občino Trzič priložnost za razvoj«, kljub temu pa ostali dve občini ne smeta imeti občutka, da gre za »aneksijo«. Po besedah predstavnice Obiettivo Monfalcone Anne Cisint je spojitev »priložnost, ki je ne gre zamuditi«, po njenem mnenju Ronke in Štarančan dojemata Trzič kot občino, »ki ne deluje na najboljši način« in se zato spojitve bojita. Svetnik SEL Giovanni Iacono je ocenil, da je referendum »izziv«, svetnik Italije vrednot Martin, ki je glasoval proti, pa je poudaril, da ne more »zanemari stališča ostalih dveh občin, ki sta želela zaščititi glasove svojih občanov«.

Na zadnjem zasedanju je tržiški občinski svet razpravljal tudi o statusu medobčinske unije Kras Soča Jadran. Da bi bil statut odobren, bi morale zanj glasovati dve tretjini svetnikov, kar pa se ni zgodilo. Za pa je glasovalo le dvanajst svetnikov, šest jih je bilo proti (Obiettivo Monfalcone, Forza Italia, Severna liga, Italija vrednot in mešana skupina), eden se je vzdržal, dva sta zapustila dvorano. Občinski svet se bo moral torej v kratkem še enkrat sestati in glasovati o statusu unije: da bo sprejet, bo tokrat zadoščala navadna večina glasov.

Če bi se Trzič, Štarančan in Ronke združili, bi nastala največja občina v goriški pokrajini, saj bi štetla preko 46.000 prebivalcev

BONAVENTURA

GORICA - Trije svetniki SSK o »ločitvi« z Demokratsko stranko Izstop je bil neizogiben, v skupino vabijo Peterina

Težka, a neizbežna odločitev. To je za tri goriške občinske svetnike Slovenske skupnosti (SSK) izstop iz svetniške skupine Demokratske stranke (DS), ki jo po torkovi seji pokrajinskega sveta SSK zapuščajajo, da bi ustanovili novo. Uradnega pisma o izstopu predsedniku občinskega sveta še niso poslali, računajo pa, da ga bodo pripravili prihodnji teden.

»Da uberemo samostojno pot, se seveda nismo odločili iz dneva v dan. Glasovanje o statusu medobčinske unije za Brda in zgornje Posočje, ki so ga nekateri predstavniki DS podprli, je bilo le kaplja čez rob. Na podporo DS nismo mogli računati niti glede vprašanja oživitev rajonov, čeprav je bila ponovna ustanovitev krajevnih svetov del volilnega programa same DS,« pravi Walter Bandelj, po katerem je bilo glasovanje o statusu medobčinskih zvez za SSK še drugi, ravno tako hud udarec. »Naša stranka ne nasprotuje reformam, menim pa, da jih je treba izpeljati tako, da ne kršijo pravic slovenske narodne skupnosti. Da nas pri tem ni podprla stranka, s katero smo imeli dogovor, je bil za nas zadosten razlog za »ločitev,« pravi Bandelj in potrjuje, da namerava SSK še naprej sodelovati z levsredinskimi silami. »Ustanovitev lastne skupine za nas tudi ne pomeni, da na prihodnjih volitvah ne bo mogoče priti do sporazuma z DS. Pripravljene smo na dogovarjanje, veliko bo seveda odvisno od programa in kandidata,« poudarja Bandelj. Po njegovih besedah nova »slovenska« svetniška skupina še nima imena, vanjo pa vabi tudi četrtega člana: »Če se nam želi David Peterin pridružiti, je dobrodošel.«

Da je bila odločitev o izstopu »boleča«, a hkrati pravilna in neizogibna, je prepričan Božidar Tabaj. »Od kolegov bi pričakovali več razumevanja. Za nas Slovence so pač nekatera vprašanja temeljnega pomena. Naravno je, da zahtevamo, da se našo navzočnost v tem prostoru upošteva na primeren način. Kar se slovenske komponente v DS tiče, pa mislim, da bi se tudi sama morala zamisliti o tem, kar se je zgodilo z medobčinskimi unijami,« pravi Tabaj.

»Med sejo pokrajinskega sveta smo o izstopu iz skupine DS dolgo razpravljali. Nekateri smo imeli pomisleke, na koncu pa je prevladalo mnenje, da moramo jasno pokazati svoje stališče.

Prav je, da odločno stojimo za svojimi zahtevami. Po drugi strani ostajamo tako kot doslej na razpolago za sodelovanje in konstruktivne dogovore,« pravi Marilka Koršič. (Ale)

GORICA - Gabrovec odgovarja Cingolaniju »Ko ne bom več dobrodošel, mi bodo kolegi to sporočili«

Razlogi za ustanovitev svetniške skupine SSK »jasni, razumljivi in upravičeni«

Podpredsednik deželnega sveta Furlanije Julijske krajine Igor Gabrovec je včeraj odgovoril Giuseppeju Cingolaniju, načelniku svetniške skupine Demokratske stranke (DS) v goriškem občinskem svetu, ki je v pogovoru za Primorski dnevnik ocenil, da bo ustanovitev samostojne svetniške skupine Slovenske skupnosti (SSK) v Gorici zahtevala razčiščenje političnih odnosov tudi na pokrajinski in deželni ravni. »Cingolani se sprašuje, ali bo deželni svetnik Igor Gabrovec izstopil iz svetniške skupine DS, čes da je medobčinske zveze ustanovil deželni zakon. Vprašanje je očitno zavajajoče, saj skuša politično pozornost in odgovornost presmeriti daleč od glavnega problema, ki je nastal v goriškem občinskem svetu. Tam so se Cingolani in večina občinskih svetnikov odločili, da sprejmejo statut zveze, ki izključno italijanskim nazivom že izhodiščno ponižuje slovensko (in furlansko) manjšino in je neskladen z večjezično in večkulturno identiteto Goriške,« pravi Gabrovec, po katerem pa glede deželnega zakona št. 26/2014 drži, da je kljub številnim izboljšavam še vedno daleč od zadovoljive oblike. »A vendarle predvideva nekaj osnovnih zagotovil glede spoštovanja jezika in identitete manjšine na območju, kjer je ta zgodovinsko priznana in prisotna. To so nekateri statuti, npr. v Trstu in Trziču, tudi potrdili že s samim večjezičnim nazivom. Gorica se je odločila drugače, kar so ostro ožigosali vsi (!) Slovenci v goriškem občinskem svetu in tak žaljivo sestavljen statut so soglasno (!)

odklonili tako v števerjanskem kot v sovo-
denjskem občinskem svetu. Kar pomeni, da ne gre za muho enodnevnico.«

Cingolani, dodaja Gabrovec, pravilno navaja tudi vprašanje rajonskih svetov. »Deželni zakon po zaslugi izrecnega doplnila, ki sem ga sam predstavil in zagovarjal, v občini Gorica omogoča ponovno ustanovitev varčnih, učinkovitih in uravnovešenih rajonskih svetov po meri potreb po zaščiti tudi slovenske in furlanske skupnosti. Občinski svet je pred kratkim to priložnost gladko odklonil in pri tem smo še kako pogrešali podporo svetnikov DS. Razlogi za ustanovitev samostojne slovenske svetniške skupine v Gorici so potemtakem že po komaj navedenih dejstvih jasni, razumljivi in upravičeni. Na Deželi si bom v skladu z mandatom, ki so mi ga zaupali tudi številni goriški volivci, še naprej prizadeval (ob drugem) za ovrednotenje večjezičnosti, večnarodnosti in večkulturnosti Fjk ter za sodelovanje med političnimi subjekti, ki delijo iste ali vsaj podobne cilje. Ko bi se kolegi v deželni svetniški skupini DS odločili, da nisem več dobrodošel gost, mi bodo najbrž to tudi sporočili. Do tedaj bom v mejah mogočega skušal spoštovati politični dogovor, ki sta ga DS in SSK sklenili za nastop na deželnih volitvah z dvema ločenima in samostojnima kandidatnima listama. Ta dogovor, ki je žal spoštovan le do določene mere, je naposled omogočil zmago levsredinske koalicije, česar smo se vsi veselili,« zaključuje Gabrovec.

GORIŠKA - Okolje Lani vsak proizvedel pol tone odpadkov

Vreče odpadkov pri »kazermetah« D.R.

Leta 2014 je bil delež ločenih odpadkov na Goriškem približno 62 odstoten, kar pa še ni dovolj. Prav zaradi tega se nadaljuje »boj« goriške pokrajinske uprave, ki že vrsto let spodbuja ljudi k večjemu spoštovanju do okolja. V okviru številnih pobud, ki jih prireja goriška pokrajina, spada tudi okoljska akcija »Puliamo il mondo« (Očistimo svet), pri kateri sodelujejo petnajst občin z Goriškega, združenje Legambiente in podjetje Isontina Ambiente. Čistilne akcije bodo potekale danes, jutri in nedeljo, v nekaterih občinah, med katerimi je tudi Dobarč, pa v prihodnjih mesecih. V tem vikendu se bodo okoljevarstveniki, občani in dijaki ter učenci šol zbrali jutri ob 9. uri na štarančanski plaži, v nedeljo pa ob 14.30 na Trgu Libertà v Krminu.

»Sistem od vrat do vrat pri nas dobro deluje, podjetje ISA Ambiente pa po naročilu poskrbi še za odvoz kosovnih odpadkov. Na Goriškem imamo tudi več zbirnih centrov, kljub temu pa nekateri še vedno odlagajo gospodinjne in druge odpadke v naravnem okolju. Zaradi tega so take čistilne akcije dobrodošle, saj hkrati poskrbijo za čistočo okolja, obenem pa spodbudijo občane k spoštovanju narave,« pravi podpredsednica goriške pokrajine Mara Černić, ki hkrati napoveduje malo revolucijo na tem področju. »V sodelovanju z zvezo Legambiente bomo razvili aplikacijo, s katero bodo lahko občani, ki opazijo nezakonito odložene odpadke, takoj obvestili občino in podjetje Isontina Ambiente, ki bo nato odpadke odnesla,« pravi Černičeva.

Sortiranje odpadkov je v zadnjih letih postalo skorajda nujno, saj se je količina smeti bistveno povečala. »Na Goriškem smo lani proizvedli 68.257 ton odpadkov, vsak prebivalec pa jih je v povprečju ustvaril 484 kilogramov, kar je skoraj pol tone,« pravi funkcionar pokrajine Flavio Gabrielcig, po mnenju katerega se je treba že od malih nog privaditi na spoštovanje okolja. Prav zato bo zveza Legambiente del čistilnih akcij, ki jih v sodelovanju s pokrajino in družbo ISA Ambiente prireja v okviru pobude Očistimo svet, tudi letos namenila šolarjem, ki se bodo danes zbrali med 9.30 in 12. uri na nižji srednji šoli v Krminu.

V okviru kampanje »Facciamolo con amore - Ločujmo in varujmo z ljubeznijo,« ki je namenjena povišanju deleža sortiranih odpadkov bo v ponedeljek, 28. septembra, ob 16. uri na obnovljenem sedežu goriške pokrajine potekalo informativno srečanje o pralnih pleninah, ki si jih bo mogoče tudi brezplačno sposoditi. Za dodatne informacije je na voljo naslov elektronske pošte pannolinoteca@provincia.gorizia.it. (av)

OKUSI NA MEJI - Tina Maze na odprtju štiridnevne prireditve

»Gorica izjemno mesto izjemnih priložnosti«

več fotografij na www.primorski.eu

Tina Maze na odprtju Okusov na meji

BUMBACA, A.V.

»Vesela sem, da se tudi naša druga zgodba začne v Gorici, ravno v kraju, kjer se je že začela naša pot do uspeha na športnem področju. Gorica je izjemno mesto izjemnih priložnosti: lep je občutek, da lahko tu združujemo številne narode,« je na včerajšnjem odprtju goriških Okusov na meji povedala Tina Maze. Slovensko smučarsko prvakinjo je na Trgu Sv. Antona pričakala množica ljudi, ki jih je po krajevnih in deželnih upraviteljih tudi sama nagovorila v italijanščini, slovenščini in delno v nemščini. Mazejeva in njena ekipa letos prvič sodelujeta na Okusih na meji s stojnico oz. hiško Team to aMaze House, kjer je ob hrani, kakršno ima najraje slovenska smučarska zvezda, na voljo še marsikaj. Na ogled so posnetki, fotografije in predmeti, povezani z njenimi uspehi, ter še kolekcije in izdelki sponzorjev, kot so Adria, Milka in Zlatarna Celje. Po prerezu traku so Tino čakali avtogrami, fotografije in »selfiji« z navijači, nato pa je potrpežljivo odgovarjala na vprašanja novinarjev. Utihtnila je le, ko smo v ozadju zaslišali Zdravljico. »Tukaj pa moram zasmolkniti,« je spoštljivo in ponosno rekla Tina.

Tina Maze, kako je nastala zamisel za postavitev hiške Team to aMaze House na letošnjih Okusih na meji?

Zamisel je nastala že pred časom in skoraj naključno. Odkar sodelujem z Andreo (Massijem op.a.), preživljam veliko časa v Gorici. Tu sem spoznala veliko ljudi, idejo pa je bilo težko uresničiti zaradi številnih obveznosti, ki smo jih imeli, da smo lahko prišli do uspehov. Letos pa smo imeli nekaj več časa, zato smo v sodelovanju z Adrio izkoristili to priložnost. V tej »počitniški hiški« se moja zgodba prepleta s kuhinjo in druženjem na terasi. Tukaj lahko obiskovalci najdejo številne spomine, ki so vezani na moje kariero, si ogledajo posnetke, ki sem jih sama pripravila in hkrati spoznajo način prehranjevanja olimpijskega prvaka. Hiška je sad skupnega dela Slovencev in Italijanov, kar je za to območje še kako pomembno. Gre za združenje italijanske in slovenske družbe, za združenje moči. Sama sem se v Italiji in od Italijanov naučila veliko lepih stvari, mislim pa, da se lahko tudi Italijani veliko naučijo od Slovencev.

Kako pa se Tina Maze znajde za štedilnikom?

V bistvu se učim kuhati. Ko tekmuješ, nimaš časa za drugo kot za trening, počitek in spanje. Ko treniraš, se ne obremenjuješ z drugimi stvarmi in je prav, da to počenjajo drugi ljudje. Tudi tukaj ne bom kuhala, saj bodo za to poskrbeli tisti, ki to znajo delati. Sam Andrea pa me je marsikaj naučil o italijanski kuhinji, tako da sem se zelo obogatila tudi na tem področju.

V kolikšni meri je prehranjevanje pomembno pri doseganju rezultatov za vrhunske športnike?

V Gorici so se sinoči začeli letošnji Okusi na meji. Odprtje so izpeljali na Trgu Sv. Antona, kjer je prisotne nagovoril župan Ettore Romoli; za njim so se na odru zvrstili župan Šempetra-Vrtojbe Milan Turk, predsednik Trgovinske zbornice Gianluca Madriz, predsednik Fundacije Goriške hranilnice Gianluigi Chiozza in kar štirje deželni odborniki - Loredana Panariti, Sara Vito, Mariagrazia Santoro in Cristiano Shaurli; povezovalka Alessandra Marc se je za prisotnost zahvalila predstavnikom sil javnega reda, prefektinji Isabelli Alberti in podpredsedniku deželnega sveta Igor-

ju Gabrovcu. Zatem je na oder stopila Tina Maze, najboljša slovenska smučarka vseh časov, ki je skupaj s televizijsko voditeljico Benedetto Parodi prerezala trak, pred tem pa je v italijanščini, slovenščini in nemščini pozdravila množico občanov, upraviteljev in gostov, ki so se zbrali na Trgu Sv. Antona. Mazejevo so nato oblegali najprej navijači, ki so se hoteli z njo fotografirati, zatem pa še novinarji - še zlasti veliko jih je letos ravno zaradi nje prišlo iz Slovenije. Črnjanko so intervjuvali v stojnici Team to aMaze House, v kateri bodo med Okusi na meji ponujali razne jedi in vina. (ur)

Tina Maze je mali navijači podarila čepico

FOTO D.R.

Seveda je prehranjevanje zelo pomemben element, čeprav ni ta edina pomembna stvar. Odkar preživljam veliko časa v Gorici, sem spremenila svojo dieto, saj je moje prehranjevanje nekoliko bolj sredozemsko in enostavno. Ko pa potrebujem energijo, vedno jem meso, tako da bo meso v središču pozornosti tudi v naši hiški. Obiskovalci bodo lahko okusili to, kar sem jedla med pripravami na sezono.

Čez mesec dni se bo za slovenske smučarke začela sezona, ki jo boste vi izpustili. Kakšni so vaši občutki?

S puncami trenutno nisem v stiku. Najbolj pa mi je bilo težko se odpovedati ritmu, ki ga vrhunski šport narekuje. Trenirala sem dvakrat na dan, sedaj pa, ko treninga nimam, občutim neko praznino, manjka mi nekaj.

Ali vas bomo vsekakor videli na kaki tekmi svetovnega pokala, če ne drugega zaradi sponzorskih obveznosti?

Absolutno. Mislim, da bom sama tudi osebno prisotna, saj je Milka še vedno moj glavni pokrovitelj in tudi pokrovitelj tega Team to aMaze kotička. Še naprej gojim dobre odnose s sponzorji in jih skušam razveseliti na drugačne načine.

Kaj pa načrtujete po enoletnem premoru? Ali boste v naslednji sezoni ponovno stopili na smuč?

Tega še ne vem, o tem bomo debatirali v prihodnosti. Sedaj smo na Okusih na meji in se želimo na čim boljši način predstaviti ljudem, ki hodijo mimo, ne samo s to hiško, a tudi s postrežbo. Ta »miks« med Slovenijo in Italijo je meni doprinesel veliko prijetnih stvari: ta hiška je le pikica na i, tako za odnose med Slovenijo in Italijo, kot zase in za Andreo ter za druge, ki so poskrbeli, da smo ves ta čas živeli.

Povedala ste, da se je vaša uspešna zgodba začela v Gorici. Ste Črnjanka, a postajate tudi malo Goričanka?

Da, odkar sem se preselila, preživljam veliko časa v Gorici. Tu se mi je tudi način prehranjevanja zelo spremenil, saj je topleje in jem manj v primerjavi s Črno na Koroškem, kjer je mraz. Hrana je tu izvrstna, zaradi podnebja in sonca pa postaneš tudi bolj odprta oseba.

Gorici ste namenili veliko pohval, kako pa vas je mesto sprejelo?

Danes (včeraj op.a.) je prvič, ko imamo neke vrste javni trenutek v mestu. Prvič me ljudje vidijo na nekem dogodku. Počutim se prijetno, saj sem doživela res tople sprejem. V Črni na Koroškem se na sprejemih vedno zbere množica ljudi, tako da bodo verjetno zdaj nekoliko ljubosumni (smeh). Ne bi pa izključila možnosti, da bi prej ali slej hiško predstavili tudi tam: nikoli ne reci nikoli.

Albert Voncina

OKUSI NA MEJI - Program dogodkov Današnja zvezda bo Carlo Cracco

Kuharski mojster Carlo Cracco bo danes glavna zvezda Okusov na meji. Ob 17.15 mu bosta v Salonu okusov na Trgu Sv. Antona župan Ettore Romoli in predstavnica banke Friuladria Mara Del Puppo izročila nagrado *Friuladria Gusti di Frontiera*, ki jo podeljuje spletni kulinarčni vodnik Venezia a Tavola. Pred tem bo ob 17. uri Antonia Klugmann iz restavracije L'Argine poskrbela za prikaz kuhanja v živo. Klugmannovi, Ani Roš iz restavracije Hiša Franko in Teu Fernetichu iz hotela San Rocco bodo pa podelili nagrado *Friuladria Gusti di Frontiera*. Ob 17.45 bo nato v ospredju ponovno Carlo Cracco, ki bo z Luigijem Costo predstavil svojo knjigo *Dire, Fare, Brasare*. V Salonu okusov bo ob 21. uri glasbeni aperitiv.

ZELENA VAS - Pester program so za danes pripravili tudi v »zeleni vasi« v grajskem naselju. Ob 10. uri bo srečanje s skupino Sciamanika, ob 11. bodo spregovorili o papeževi encikliki Hvaljen bodi. Ob 16. uri bo na gradu o sadju brez strupov predaval agronom Loris Dilena, ob 17. uri bo v Pokrajinskih muzejih srečanje o veganski prehrani in naturopatiji. Vrhunec v grajskem naselju bo ob 19. uri, ko bo filozof Pietro Leeman, sicer šef kuhinje vegetarijanske restavracije Joia iz Milana, predstavil svojo knjigo *Il sale della vita*. Leeman se bo nato udeležil večerje, ki jo ob 20. uri prirejajo v vinoteki EventiTre v grajskem naselju. Knjigo o devinskem gradu bo ob 17.30 v »latinski vasi« predstavil Gustavo Martinez.

FURLANSKI NATEČAJ - Na prireditvi bo prisotna tudi deželna agencija za furlanski jezik Arlef. V nedeljo,

27. septembra, bodo delili informativni material na Trgu Sv. Antona, ob 11. uri bo v parku županstva predstava za otroke *Lenghe di glerie*. Arlef prireja tudi fotografski natečaj; fotografije napisov v furlanščini je treba objaviti na Instagramu z označbo @radio_onda_furlane in haštagom #furxfur. Slike in komentarje s poulične prireditve je mogoče objaviti tudi na Twitterju (@GustiFrontiera) in Instagramu (@gustidifrontiera).

VLAKEC IZ NOVE GORICE - Danes bodo začeli voziti brezplačni avtobusi. Parkirati bo mogoče na parkirišču pri Rdeči hiši, od koder bo avtobus peljal - danes od 16. do 22. ure, jutri od 16. do 3. ure in v nedeljo od 11. ure do polnoči. S parkirišča pred športno dvorano Palabigot v Podgori bo avtobus peljal danes med 16. in 2. uro, jutri in v nedeljo pa med 16. in 3. uro. S tovornega postajališča družbe SDAG bo avtobus peljal danes od 16. do 2. ure, jutri od 16. do 3. ure in v nedeljo od 11. ure do polnoči. Avtobus bo vozil tudi izpred železniške postaje danes in v jutri od 16. ure do 1.45. Letos se vrača tudi vlakec, s katerim se bo na prireditvi mogoče odpraviti iz Nove Gorice. Vlaker bo peljal - vsake pol ure - z Erjavčeve ulice danes med 18. in 24. uro, jutri med 11. in 24. uro in v nedeljo med 11. in 22. uro.

Na letošnje Okuse na meji se bo iz Trsta in Vidma mogoče pripeljati z vlakom. Prvi posebni vlak bo iz Trsta startal danes ob 19.45, drugi pa ob 20.45; nanj bo mogoče stopiti tudi v Miramaru, Nabrežini, Sesljanu, Trziču, Ronkah in Zagraju. Posebni vlaki bodo vozili tudi jutri in v nedeljo. (av)

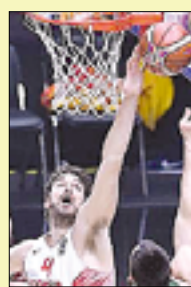

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Španci tožijo Le Monde

MADRID - Španski minister za šport Miguel Cardenal je najavil tožbo proti francoskemu časniku Le Monde zaradi besedila, v katerem je osumil španskega košarkarja Paua Gasola jemanja nedovoljenih poživil. »Naredili bomo vse, da bo nekdo pred sodiščem odgovarjal za te besede. Gasol ni samo 'brand' španske košarke, temveč celotne države,« je bil oster v svojih besedah Cardenal, ki je dodal: »Gasol je dal skozi številne protidopinške kontrole v Španiji in tujini. Tukaj gre za prestiž španskega športa.«

Perez podaljšal pogodbo

SUZUKA - Mehiški voznik formule 1 Sergio Perez bo tudi v prihodnji sezoni sedel za volanom moštva Force India. Petindvajsetletni Mehičan je podaljšal sodelovanje z dosedanjimi delodajalci za leto 2016. »Ekipa ima potencial, zaradi katerega sem za prihodnjo sezono zelo samozavesten,« je po podaljšanju pogodbe dejal Perez, ki od lani vozi za to ekipo. Prej je bil član švicarskega Sauberja. Ob njemu pri Force Indii ostaja tudi Nemeček Nico Hülkenberg.

VATERPOLO - Tržaški Pallanuoto Trieste prvič po 53 letih začelnja svojo pot v najvišji ligi

Čaka jih trnova pot

Po več kot pol stoletja se bo za tržaške ljubitelje vaterpola končalo čakanje na nov nastop ekipe iz mesta v zalivu v najvišji ligi. Od danes bo morala Pallanuoto Trieste z zobmi braniti status prvoligaša v zelo kakovostnem prvenstvu, kjer nastopata med drugimi Pro Recco in Posillipo, lanski zmagovalci Lige prvakov in Pokala Len. V novo sezono se društvo predsednika in duše kluba Enrica Samerja podaja le rahlo prenovljena. Novi nakupi so trije, od tega dva tujca, Hrvat Marko Elez in brazilski reprezentant Gustavo Guimaraes. Pred današnjim krstnim nastopom v Liguriji proti Bogliascu smo se pogovorili s trenerjem Stefanom Piccardom, ki je že v prvi sezoni popeljal Tržačane v A1-ligo: »Zadovoljen sem z doslej opravljenim delom. Mislim, da smo se primerno pripravili, tako če gledamo na kakovost dela kot tudi na količino. Menim, da bomo pripravljeni na začetek sila zahtevne sezone. Trenirali smo z Brescia in opravili tudi kakovosten turnir v Cilentu. Pomembno je tudi, da so se igralci sprijaznili s povsem drugačnim načinom igranja v A1-ligi. Kot sem pričakoval smo imeli kar nekaj težav s hitrostjo izvajanja akcij. Čaka nas sezona res trdega dela in prepričan sem, da se bo šele med sezono stanje izboljšalo; zlasti na začetku bomo imeli hude težave in bo precejšnje trpljenje. Slabo je tudi, da se nam bo Brazilček pridružil šele po prvem krogu, tako da ga bomo lahko uvajali v naš sistem igre, ko bo sezona že v polnem teku. A glavna težava bo v tem, da nam bodo stale nasproti ekipe, ki so že vajene na nek tip vaterpola, ki je nam še tuj.«

SISTEM IGRANJA - Letos so številno nastopajočih ekip povečali na 14. Po rednem delu (dvokrožni sistem za skupno 26 tekem) se bo prvih šest ekip borilo za naslov, zadnjevrščena bo izpadla v A2-ligo. Ekipe od 10. do 13. mesta bodo igrale dodatne tekme za obstanek s polfinaloma in finalom med poražencema. Porazenec finala bo izpadel v A2-ligo. Sistem igranja gotovo ne ustreza Tržačanom.

»Naš edini cilj je obstanek v ligi, ne glede na to, kako ga bomo dosegli. Menim, da smo lani prvenstvo osvojili brez večjega napore, ta pretirano lahek uspeh pa bi nam lahko letos škodil. Raven A2 lige je v zadnjih letih vidno padla in nisem zadovoljen s psihološko pripravo ekipe na A1-ligo. Prejeli bomo marsikatero zausnico in moramo biti pripravljene reagirati na to. Mislim, da se bomo rešili v zadnjem krogu končnice za obstanek.«

Negativen začetek ne bi smel torej povzročiti preveč malodušja.

»Zadeli ste bistvo. Moramo reagirati. Ko si vaju zmagati 25 tekem na 28 lahko psihološko občutiti pet zaporednih porazov, kar ni izključeno glede na to, da nas neugoden začetni spored. V šestem krogu nas čaka prva "življenjsko pomembna tekma", ki bi lahko krojila naše prvenstvo. Ko bi bili še brez točk na lestvici, bi morali vseeno igrati z navdušenjem in sproščeno, a tudi zagrizeno, kot smo to delali v minulih sezonah.«

FAVORITI IN TEKMECI - Trener Piccardo ima že jasno v glavi kdo bodo tekmecci Tržačanov v boju za obstanek: »Prvenstvo bo razdeljeno na tri dele. Recco in Brescia sta razred zase in se bo-

Zgoraj trener Stefano Piccardo, desno ob lanskem napredovanju v bazenu Bianchi

FOTODAMJ@N

sta borili za naslov. Sledijo tri ekipe iz Neaplja, Sport Management iz Verone in morada še ena, ki lahko ciljajo na zgornji del razpredelnice. Proti drugim ekipam, to se pravi Bogliasco, Ortigia Siracusa, Florentia, Vis Nova Rim, Sori in Lazio, pa bomo morali iskati točke v boju za obstanek. Obstaneč moramo graditi v domačem bazenu Bianchi, kjer moramo zmagati najmanj šest tekem.«

TAKOJ POD REFLEKTORJI - Tržaški vaterpolisti bodo že v prvem krogu igrali pod reflektorji, saj bo kot rečeno dvo-

boj v Bogliascu v neposrednem prenosu po kanalu Raisport 2 jutri ob 20.50. Isto večja tudi za naslednji krog. Krstni domači nastop proti veselili Posillipo bodo namreč Piccardovi varovanci odigrali v petek, 2. oktobra ob 20.50. Tekme prvega kroga: Bogliasco - Pallanuoto Ts, Ortigia Siracusa - Brescia, Sori - Pro Recco, Canottieri Napoli - Florentia, Sport Management Vr - Savona, Lazio - Acquachiara Na, Posillipo Na - Vis Nova Rim.

POSTAVA - Pallanuoto Trieste 2015/16 (v oklepaju leto rojstva in za no-

vince lanska ekipa): Vratarja: Egon Jurišič (1988), Giovanni Vannella (1990); Branilci: Vicente Berlanga (1978), Niccolò Rocchi (1996, Sori), Gustavo Guimaraes (1994, Sesi San Paolo), Danjel Podgornik (1999), Michele Mezzarobba (2000), Amel Turković (1995); Napadalci: Ray Petronio (1984), Marko Elez (1980, Primorje Reka), Jacopo Giacomini (1986), Filippo Ferreccio (1987), Elia Spadoni (1997); Srednja napadalca: Aaron Giorgi (1985), Boris Popović (1987). Trener: Stefano Piccardo. (I.F.)

TROFEJA CONI Po odprtju tekmovanja v 33 športih

VIDEM - V Lignanau je bilo sinoči, ob prisotnosti predsednika CONI-ja Giovannija Malagoga, slovesno odprtje Trofeje CONI. V 33 različnih disciplinah se bo v enajstih občina naše dežele pomerilo več kot 3.000 mladih športnikov do 14 let iz vse Italije.

»Tekmovanje smo povežali s 100. obletnico začetka prve svetovne vojne. Tudi vojaki so bili mladi in želimo, da se nanje spomnimo tudi vi, hkrati pa upamo, da bi lahko vsi najstniki na svetu živeli srečno in imeli možnost, da se ukvarjajo s športom,« je športnike na slovesnosti nagoovorila predsednica deželne odbora Debora Seracchiani.

Tekmovanja bodo potekala v Lignanau, Barcisu, Červinjanu, Krminu, Doberdolu, Latisani, Tržiču,

Porpettu, Preceniccu, Redipuglii, San Giorgiu di Nogaro in Trstu, kjer bodo tekmovali veslači.

ODBOJKA - Od jutri žensko EP v Belgiji in na Nizozemskem Italija in Slovenija v isti skupini, medsebojna tekma bo že v nedeljo

APELDOORN - Jutri se bo na Nizozemskem in v Belgiji začelo žensko evropsko odbojarsko prvenstvo. Na njem bo prvič nastopila tudi reprezentanca Slovenije, zanimivo pa je, da je bila vključena v isto kvalifikacijsko skupino kot Italija. Tekma med tema reprezentancama bo že v nedeljo ob 18.30 (Raisport 2), seveda pa so Italijanke nesporne favoritinje.

Slovenska reprezentanca trenerja Bruna Najdiča je na EP kot palček med velikani. Ta vzdevek ne velja samo zaradi višine, pri kateri za tekmicami zaostajajo, ampak tudi zaradi izkušnje, minulih uspehov ter konec koncev tudi zaradi velikih finančnih zmožnosti. Tudi v jutrišnjem dvoboju z Nizozemkami nima realne možnosti za zmago, trener pa meni, da je hud zalogaj tudi pone-

deljkov nasprotnik Poljska. Glede na kakovost nasprotnic bi bilo tako iluzorno pričakovati kakšno zmago, tretje mesto, ki se vodi v nadaljnje tekmovanje, bi bila velika senzacija. A veliko presenečenje in uspeh je bila že sama uvrstitvenost v prvenstvo, potem ko je v dodatnih kvalifikacijah padla favorizirana Francija.

»Pomembni bosta dve stvari. Prva je servis, pri katerem bomo maksimalno tvegali. Druga je sprejem, ki bi nam omogočil zeleno hitro igro. Tema dva elementoma smo na treningih posvečali največ časa. Če bodo nasprotnice igrale, kot najbolje znajo, smo praktično brez možnosti,« je realen Najdič. Je pa moja največja želja, da bi do konca ostali v igri za napredovanje, da bi šele tekma s Poljakinjami odločala, kdo bo zasedel tretje mesto.

Popolnoma drugačna so pričakovanja Italijank. Na svetovnem prvenstvu 2014 je bila Italija polfinalist in prva med evropskimi moštvami, poznavalci pa menijo, da je letošnja ekipa z dvema novima pridobitavama, izkušnim centrom Martonio Guiggi in sprejemalko Lucio Bosetti, še močnejša. Že v letošnji svetovni ligi se je Italija prebila v sklepni šesterboj, kljub temu, da je igrala brez več standardnih igralcev, odkar so se te vrstile v postavo pa je na pripravljavnih tekmah pred EP nanizala same zmage. Prvi nasprotnik Italijank bo danes Poljska.

UDINESE - Uprava Udineseja je sporočila, da trener Stefano Colantuono ostaja na svojem mestu. Tudi če bo Udinese prazen rok ostal na prihodnji tekmi proti Bologni. Kapetan Maurizio Domizzi, ki so ga poklical na razgovor, je zanikal trditve, da so se pogovarjali o razrešitvi trenerja.

KOŠARKA - Košarkarski prvak lige Telemach Tajfun in prvak pokala Spar Krka se bosta jutri v Škofji Loki ob 17.30 pomerila na superpokalu Slovenije.

Sestava kvalifikacijskih skupin

Skupina A (Apeldoorn, Nizozemska): Italija, Slovenija, Nizozemska in Poljska
Skupina B (Antwerp, Belgija): Madžarska, Belgija, Turčija in Azerbajdžan
Skupina C (Rotterdam, Nizozemska): Bolgarija, Rusija, Hrvaša in Belorusija
Skupina D (Eindhoven, Nizozemska): Češka, Romunija, Srbija in Nemčija

RAZISKAVA ZSŠDI - Povzetek iz brošure

O športu, jeziku in prostem času

Raziskava, ki jo je v sredo pripravilo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

Jezik v družinskem in domačem okolju

Največ anketirancev, to je 42,3 odstotka, se doma pogovarja v slovenščini in italijanščini. Izključno v slovenščini se doma pogovarja le 35% anketirancev, izključno v italijanščini pa 14 odstotkov naše šolske populacije. Družinskih jezikov oz. jezikovnih kombinacij uporablja 8 odstotkov anketirancev, teh kombinacij pa je kar sedemdeset. So tudi posamični primeri učenecv oz. dijakov, ki se doma pogovarjajo izključno v nam tujih jezikih, kot so angleščina, francoščina, furlanščina in hrvaščina, a tudi brazilščina, bolgarščina, švedščina, turščina, cela vrsta še drugih jezikov in tudi swahili!

Med dijaki in dijakinjami višjih srednjih šol se delež tistih, ki se doma pogovarjajo izključno po slovensko poveča na 50 odstotkov, je pa zato ta delež med osnovnošolci manj kot 25-odstotni.

Med celotno šolsko populacijo je slovenščina kot edini jezik najbolj prisotna na tržaškem Krasu (2% odstotkov) in v tržaških okoliških občinah (49,4%), sledijo goriške okoliške Občine (30,5), Gorica(29) in Trst na zadnjem mestu (25%).

som (18%), plavanjem (10%), atletiko (6%) in košarko (5%).

Anketa vsebuje tudi podrobno razčlenitev po pokrajinah in stopnji šolanja. ZSŠDI preseneča visok odstotek plesa in plavanja, ki je celo krepko pred navijaštvom in ritmiko, ki jih pri nas bolj gojimo.

Naša društva privlačna, a ne preveč

Narodnostna sestava družin (slovenska, mešana ali italijanska) le delno vpliva na športno angažiranost, nekoliko bolj med višjimi srednješolci, kjer je med neslovenskimi družinami manj aktivnih športnikov.

Le še dobra polovica (52%) učencev oz. dijakov naših šol tekmuje za slovenska društva v Italiji. V 41% primerov se športna aktivnost odvija v italijanskih društvih. Med pokrajinami je velika razlika. Na Tržaškem jih je zvestih našim društvom 61,5%, na Goriškem 38%, na Videmskem, kjer je slovenska športna ponudba skromna, 17,2%.

Glede na posamezne okraje, so razlike kar velike. Med šolsko mladino je v samem Trstu odstotek teh, ki se športno udeležujejo v italijanskih društvih (47%) višji od tistih, ki se udeležujejo v sklopu društev, ki delujejo v okviru ZSŠDI (43%). Na Tržaškem Krasu je slika povsem drugačna: skoraj 34 anketirancev (72%) se športno udeležuje v društvih – članih ZSŠDI. V tržaških

postavljana slovenščine na škodo italijanščine, vsebuje raziskava tudi poglavje o tem vprašanju. Iz raziskave izhaja, da je pogovorni jezik na treningih slovenski v 69% primerov, mešani (italijansko-slovenski) v 23%, izključno italijanski pa le v 9% primerov. S trenerjem se vsekar direktno v slovenščini pogovarja 84% anketirancev. Med sabo se mladi športniki v 51,2% primerov pogovarjajo v slovenščini, v 41,4% primerov v italijanščini, v 7,3% pa samo v italijanščini.

Iz primerjave med jezikom vadbenega procesa in pogovornim jezikom v družinskem okolju izhaja, da v pretežno slovenskem jeziku trenira "le" 73% tistih, ki se doma sporazumevajo v slovenščini, vendar tudi 58% tistih, ki se doma spo- razumevajo v nesloven-

ljudi, lepšim športnim objektom, zaradi panoge, zaradi boljšega trenerja, zaradi prijateljev, po povabilu društva, ker je dejavnost tam cenejša, po povabilu trenerja in (na zadnjem mestu) kot izbira staršev.

Zakaj ne plešemo?

Med tistimi, ki izbirajo italijanska društva, je najbolj priljubljena panoga ples, ki ga izbere 16% anketirancev. Sledita nogomet (12%) in plavanje (10%). Atletiko izbere 7% medtem ko se za košarko in in borilne športe odloči 6%.

Se samo podijo za žogo?

Dobra polovica (53%) anketiranih se ne ukvarja z nobeno drugo zunaj-

govorilo 59% anketirancev. Med temi je več moških (62%) kot žensk (55%).

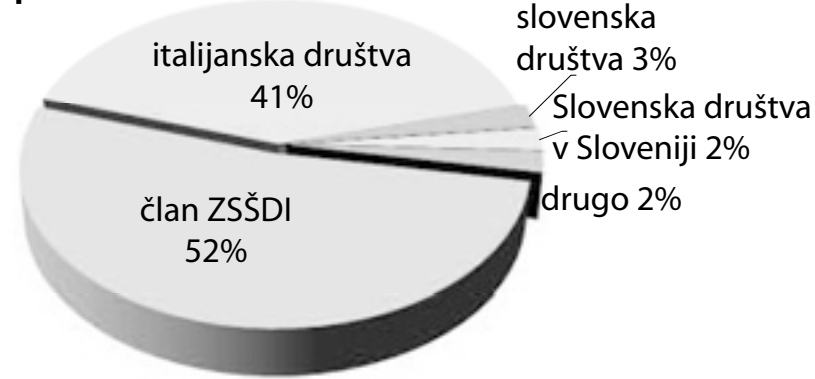
Najbolj sledijo slovenskemu športu v Italiji na tržaškem Krasu (70%) in v tržaških okoliških občinah (68%). Drugie se za slovenski šport v Italiji zanima približno polovica anketiranih. Pogovorni jezik v družini je odločen. 75% anketirancev, ki izhaja iz slovenskih družin, sledi slovenskemu športu v Italiji, malo več kot polovica (52%) je tistih iz mešanih zakonov, medtem ko je tistih iz neslovenskih družin 28%.

Med tistimi, ki se udeležujejo v društvih včlanjenih v ZSŠDI, je večina takih, ki sledijo slovenskemu športnemu dogajanju v Italiji. V primerjavi s tistimi, ki so dejavni pri italijanskih društvih je npr. odstotek teh, ki spremljajo športno dogajanje dvojni (ZSŠDI: 80%; ital: 42%).

Med višjesrednješolci, ki to dogajanje spremljajo, 41% odstotkov redno bere naš dnevnik, skupno s tistimi, ki ga berejo vsaj občasno, pa odstotek naraste kar na 97%. Moč športne priloge?

Redno ali pogosto spremlja zamejske športne dogodke preko slovenske televizije 48% anketirancev, če jim dodamo še tiste, ki to dogajanje spremljajo občasno, njihovo število naraste na 78%. Dosti bolj skromno je spremljanje

Športno udejstvovanje po društvi

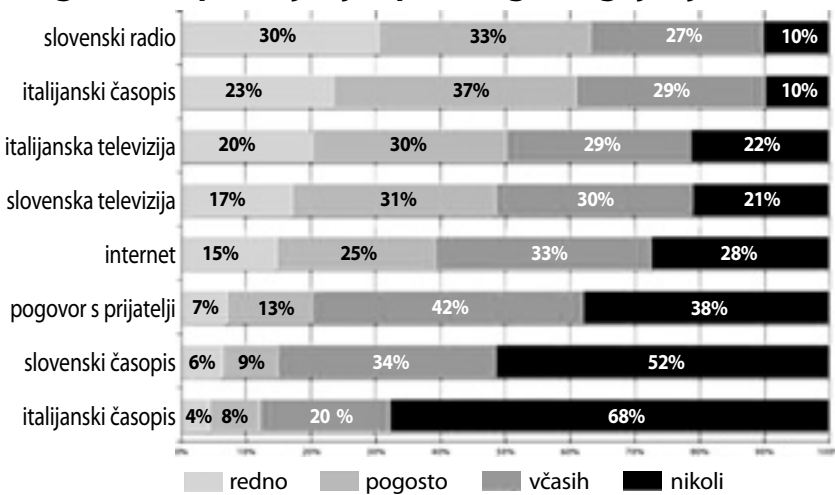
skem jeziku in 65% takih, ki se doma sporazumevajo v "mešanem" jeziku.

Od anketirancev, ki se športno udeležujejo pri naših društvih, se s trenerjem pogovarja v slovenščini 88% tistih, ki prihajajo iz slovenskih, 67% tistih iz neslovenskih in 81% iz mešanih družin. Ob upoštevanju pogovornega jezika s trenerjem se torej odstotki uporabe slovenskega jezika močno dvignejo.

Močan upad uporabe izključno slovenskega jezika zaznamo v pogovorih s sotekmovanci. Od anketirancev, ki se športno udeležujejo pri naših društvih, se s sotekmovanci pogovarja v slovenščini 60% tistih, ki prihajajo iz slovenskih, 29% tistih iz neslovenskih in 45% iz mešanih družin. Največ se pri tem dvigne uporaba mešanega jezika (35% tistih, ki prihajajo iz slovenskih, 48% tistih iz neslovenskih in 47% iz mešanih družin). Iz podatkov je razvidno na primer, da je med anketiranci iz neslovenskih družin, italijanski pogovorni jezik prisoten v 11% primerih na treningih s trenerjem, medtem ko je s sotekmovanci pisoten v 23% primerih. Verjetno obvelja tukaj večja "načelnost" uporabe slovenskega jezika trenerja v primerjavi s sotekmovanci, slednji se očitno sporazumevajo v jeziku, ki je dostopen vsem.

šolsko dejavnostjo. Z eno zunajšolsko dejavnostjo se ukvarja 28%, z dvema 12%, s tremi ali več pa preostalih 7% anketirancev. V primerjavi s športno dejavnostjo, ki v posameznih šolskih obdobjih kaže nihanja, je sodelovanje pri ostalih zunajšolskih dejavnostih mnogo bolj konstantna v letih. Največ zanimanja zbuja glasba (45,2%), taborniki in

Pogostost spremljanja športnega dogajanja

Nad italijanskim povprečjem

Mladi, ki obiskujejo slovenske šole v Italiji, so kar se športnega udejstvovanja tiče krepko nad italijanskim povprečjem. V osnovnih in nižjih srednjih šolah je športno aktivnih nad 85 odstotkov učencev (90,8 odstotka med dvanajst let starimi), v prehodu na višjo srednjo šolo ta odstotek za vsak letnik pada, med maturanti izjavlja, da jih je športno aktivnih le še dobra polovica. Med spoloma ni izrazite razlike razen na višjih srednjih šolah, kjer je med športniki več fantov.

okoliških občinah je slika spet drugačna: tu so slovenska športna društva (ZSŠDI) spet v večini (60%). V goriški občini so italijanska društva spet nekoliko v prednosti (43%) pred tistimi, ki so včlanjena v ZSŠDI (40%), še bolj pa v goriških okoliških občinah (51% proti 38%).

Med tistimi, ki doma uporabljajo slovenski jezik, je veliko večja možnost, da izberejo športno udejstvovanje pri društvu, ki je včlanjeno v ZSŠDI (73%).

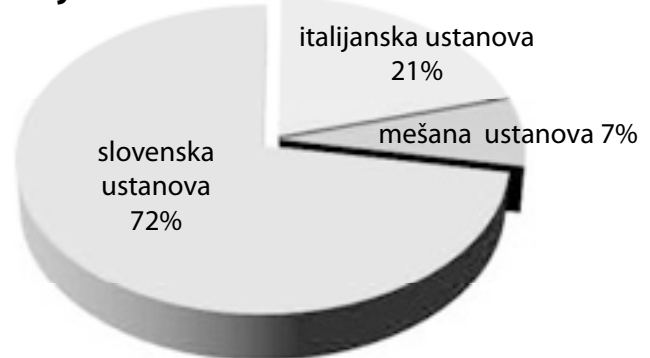
Slovenščina v telovadnici le ni pepelka

Ker je slovenski šport v Italiji večkrat pod udarom zaradi domnevnega za-

Zakaj ne pri nas?

Zakaj se velik del odloča za italijansko društvo? V paleti odgovorov jih največ navaja kot razlog ugodnejši urnik in bližina društva oz. kraja vadbe domu. Lahko so izbirali še med spoznavanjem novih

Kje se odvijajo zunajšolske dejavnosti?

skavti (20,9%), učenje jezikov (10,3%), verske dejavnosti (9,5%), drugo (7,0%), gledališče (4,8%) in rekreacija (2,3%).

Kar 46% takih, ki se ukvarjajo tudi z vsaj še eno zunajšolsko dejavnostjo. Velika večina zunajšolskih dejavnosti poteka v sklopu slovenskih ustanov (73%).

Druge zunajšolske dejavnosti

dejavnost	št.	%
glasba	630	45,2
taborniki, skavti	291	20,9
jezik	143	10,3
verske dejavnosti	132	9,5
drugo	98	7,0
gledališče	67	4,8
rekreacija	32	2,3
Skupno	1393	100

slovenskega radia. Na vprašanje, ali slediš slovenskemu športu v Italiji po slovenskem radiu, polovica anketirancev, ki sledijo športu, radia sploh ne poslušajo. Malo (6%) ga poslušajo redno, 15% ga poslušajo pogosto. Po internetu spremlja naš šport 79% anketirancev.

Raziskava razkriva tudi, da je šport zelo pogosta tema pogovorov med mladimi, kar 90-odstotna.

Avtor raziskave ocenjuje, da je slovenski časopis z vidika anketirancev zelo močan medij. Naša mladina dokaj redno bere in prav iz časopisa izvje, kaj se dogaja v našem športu, je zapisal Martin Maver v svojih zaključkih.

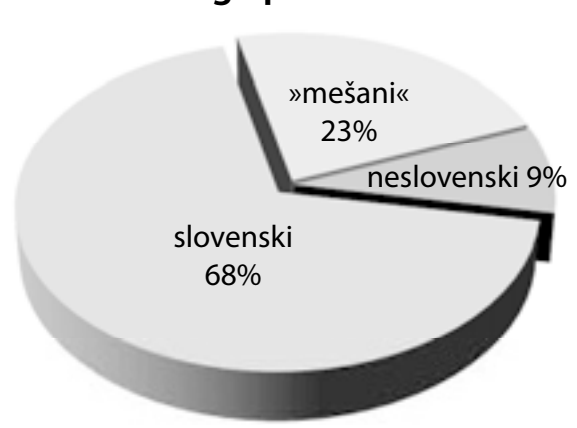
Plavanje in ples »grozita« ekipnim športom

Katere so najbolj priljubljene panoge? To so ekipni športi; odbojka (284; 14%), košarka (266; 13%) in nogomet (265; 13%). Tem sledijo: ples (212; 10%); plavanje (184; 9%); atletika (125; 6%); borilni športi (105; 5%); smučanje (81; 4%); jahanje (48; 2%), kotalkanje (45; 2%), tenis in ritmika (43; 2%).

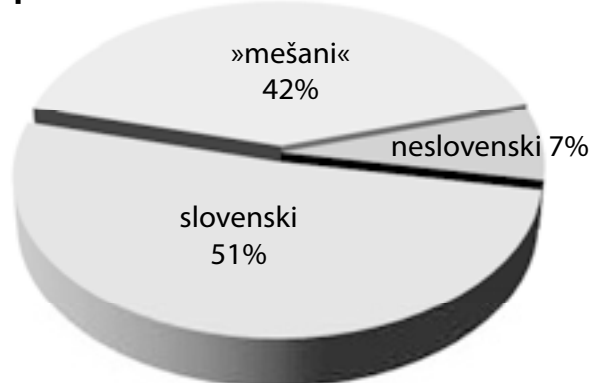
Če priljubljenost merimo po spolu so rezultati radikalno drugačni. Med moškimi je nogomet najbolj priljubljena panoga (24%), sledi košarka (20%), nato plavanje (8%), odbojka (7%), borilni športi (6%) in atletika (6%).

Ženske se v največjem številu ukvarjajo z odbojko (21%), nato s ple-

Jezik treninga pri društvih ZSŠDI

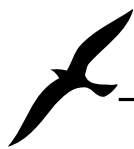

Pogovorni jezik s sotekmovanci pri društvih ZSŠDI

Prosti čas, prevladuje pasivnost

V prostem času so anketiranci kar precej pasivni. Poslušanje glasbe je najbolj priljubljeno (48,6% redno, 28,4% pogosto), na drugem mestu je druženje s prijatelji (42,6% in 32,2%), na tretjem gledanje TV (31 in 35%), sledijo rekreacija, igranje z domačo živaljo, gledanje filmov, spremljanje športnih dogodkov, počivanje in spanje. V spodnji polovici zanimanj so branje, risanje, slikanje, fotografiranje, ples, družabne igre, spremljanje glasbenih in kulturnih dogodkov. Lahko pa tudi rečemo, povzema avtor raziskave, da jim zunajšolske dejavnosti jemljejo toliko časa, da prostega skoraj ni.

ZŠSDI - Razprava ob predstavitvi raziskave

Spremenjene razmere zahtevajo tudi drugačno jezikovno in siceršnje politiko

Ste z rezultati ankete razočarani, je zbrane v Gregorčičevi dvorani vprašal predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, potem ko je tajnik Martin Maver podal poročilo o raziskavi Šola, družina in zunajšolske dejavnosti, ki je razgalila precej različno sliko o narodnostni in jezikovni sliki v manjšini, na šolah in v športnih društvih od tiste, ki smo jo morda pričakovali. Izsledki raziskave, ki jo je športno krovno združenje pripravilo v sodelovanju s SLORI, kar ji daje znanstveno osnovo, ki jo prejšnje raziskave ZŠSDI niso imele, so pravzaprav namenjeni vsem, ki se tako ali drugače prepoznajo v manjšinski organiziranosti, zato se je v razpravi, ki je sledila poročilu (o katerem smo poročali v večrajšnji številki našega dnevnika, njen del pa lahko preberete tudi na sosednji strani) bolj kot o športu razpravljalo o kompleksnosti narodnostne

slike na šolah, kjer »sobivajo« tri skupine učencev oz. dijakov: tisti iz povsem slovenskih zakonov in iz mešanih, katerim se v rastočem številu pridružujejo tisti iz povsem neslovenskih zakonov (povečini italijanskih, a ne le teh).

Ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta Slori **Devan Jagodica** je potožil, da na te procese opozarja Slori že desetletja, a kot vpiječi v puščavi. Razen nekaj častnim izjem, ki spoznanja naših raziskav redno spremljajo in obdelano gradivo uporabljajo pri svojih vsakdanjih odločitvah, so drugi odgovorni dejavniki do naših izsledkov dokaj mlačni in indiferentni, je dejal Jagodica. Glede raziskave pa je dejal, da mu podatek, da se športniki med sabo na treningih v dobršni meri pogovarjajo v italijanščini, zveni kot alarmni zvonec. »Prepričano sodim med tiste, ki dojemajo vključevanje sožitijev italijanske narodnosti v slovenske šolske, kulturne in športne organizacije kot pozitiven učinek naglo spremenjenega družbeno-političnega ozračja. Ne sodim pa med tiste, ki bi dovoljevali, da se ti procesi razvijejo spontano, nenadzorovano, brez vsakršnega načrtovanja in preverjanja, pa tudi ne med tiste, ki presegajo, da mora biti skrb za ohranjanje znanja, rabe in medgeneracijskega prenosa slovenskega jezika poverjena iz-

S četrtkove predstavitve

FOTODAMIJON

ključno slovenski šoli. V strokovni literaturi je namreč utemeljeno, da ohranjanje manjšinskih jezikov ni samodejni pojav. Predvsem v urbanih okoljih manjšine ohranjajo jezik le s primerno jezikovno politiko oz. s strategijo jezikovnega načrtovanja, ki mora nastati v tesnem sodelovanju med vsemi relativnimi dejavniki, od javnih urav, do šole, vse do ustanov civilne družbe. Brez neke celovite in strokovno utemeljene jezikovne politike se v okolju, kjer je jezik bolj izpostavljen asimilacijskim pritiskom, sprožijo različni procesi, ki vodijo do postopnega opuščanja rabe tega jezika, dolgoročno pa do njegove pozabe,« je dejal Jagodica.

Raziskovalka **Norina Bogatec**, ki je tesno sodelovala z avtorjem raziskave Martinom Maverjem (pomagali so še Ksenija Slavec, Igor Tomasettig in Vera Balzano), je opozorila, da je treba odgovore anekirancev o rabi slovenščine oz. mešane govornice jemati kot njihovo percepcijo, ne pa neko absolutno resnico. Po drugi strani je poudarila tudi, da bi se pokazalo, da je neslovensko go-

vorečih precej več, če bi v anketo vključili tudi otroke iz vrtec v prvih dveh razredih osnovne šole. To je usmeritev, ki traja že celih 20 let, mnogi so na naših šolah opravili vse stopnje učenja. Vse organizacije Slovencev v Italiji polagajo v skrb za jezik in narodnostno identiteto veliko skrbi, zavedati pa se je treba, da dojemajo starši italijanskega jezika to vprašanje popolnoma drugače kot mi in so premalo seznanjeni s tem, kaj njihovo vključevanje v naše okolje pomeni za nas. Vodja deželne urada za slovenske šole **Igor Giacomini** je k temu dodal, da bi bilo tem staršem potrebno bolj razložiti, da se ne približajo samo naši šolski stvarnosti, temveč tudi naši skupnosti, kot taki. Ker tega ne počenjam, jemljejo slovenska društva le kot storitev. Šolnica **Ksenija Dobrila** meni, da je opredelitev za slovensko šolo tudi opredelitev za slovensko kulturo. Zunanjske dejavnosti in tudi vse kar spada zraven so pomembne, ker krepijo slovenščino tudi v neformalnem okolju.

Deželni svetnik **Stefano Ukmar** upa, da bo raziskava odprla oči manjšinski organiziranosti, ki je poklicana, da odloča, a v resnici ne odloča. Letos je manjšina prešla za svoje delovanje še več sredstev, tako bo tudi prihodnje leto. Če ga veseli, da je bilo letos dodeljenih dodatnih 600.000 evrov za preživetje našega dnevnika, pa smo po njegovem mnenju s preostalimi 900.000 evrov razmetali.

Vlada Merljaka iz urada za Slovence iz zamejstva in po svetu skrbi podatek, da je Slovencev iz slovenskih zakonov čedalje manj in se je vprašal, kako narediti, da bi spodbudili rast njihovega števila. Po njegovem mnenju bi morala biti manjšina tudi bolj samozavestna in si prizadevati, da bi asimilirala tiste, ki se odločijo za vstop v slovensko šolo. Tako delajo na italijanskih šolah v Kopru, je dodal. (ak)

ŠAH Zamejci med deželnimi ekipnimi prvaki

Mladi zamejski šahisti še naprej beležijo uspešne nastope. V nedeljo so v Trstu odigrali mladinsko deželno ekipno prvenstvo, ki se ga je udeležilo pet ekip. Na prvo mesto se je brez poraza uvrstila četverica prve SST, v kateri so igrali tudi Elia Riccobon (4/4 na prvi šahovnici), Matej Gruden (4/4 na drugi šahovnici) in Boštjan Petar (2/4 na četrti šahovnici). Druga je bila prva ekipa iz Palmanove, tretja pa druga ekipa SST, v kateri sta odločilno pripomogla k uspehu Martina Gruden (1,5/3 na tretji šahovnici) in Sebastjan Pieri (3/3 na četrti šahovnici). Prva ekipa bo nastopila konec prihodnjega meseca tudi na državnem prvenstvu v Rivarolu Canaveseju.

V Poreču pa se je začelo evropsko mladinsko prvenstvo za posameznike. V kategoriji Under 14 nastopata tudi Saša Kobal in Lejla Juretlič. Po dveh kolih je Kobal zbral poltočke (remi proti Madžaru Bohusu in poraz proti Bolgaru Rajkovu), Juretličeva pa eno točko (poraz proti ruski FIDE mojstrici Obolencevi in zmaga proti Izraelki Perry). Prvenstvo se bo zaključilo v torek, 30. septembra.

Marko Oblak

VZS MITJA ČUK Nova pravila v prvenstvu »Bomba«

Gojenci VZS Sklada Mitja Čuk se vneto pripravljajo na 4. košarkarsko prvenstvo »Bomba«, ki se bo začelo 6. oktobra. V prvem krogu bodo naši košarkarji igrali v Trstu proti Zunamiju. V letošnjem prvenstvu bo kar nekaj novosti.

Žal se je tržaška ekipa Anffastar zaradi pomanjkanja strokovnega kadra odpovedala sodelovanju. Po drugi strani pa se bodo prvenstva udeležile kar tri nove ekipe. To so: Le Primizie iz Červinjana, Colibrilli iz San Giorgia di Nogara in Olbleks iz Rivarotta (Latisana). Poleg VZS M. Čuk so svojo udeležbo potrdile Zunami in Cest s Tržaškega ter G. Schultz iz Medeje in Il Mosaico iz Codroipa.

Druga novost je ta, da bo vsaka ekipa lahko nastopala s »pomagačem«, to je z igralcem, ki je lahko trener, spremljevalec ali kak drugi košarkar. Seveda bo ta imel omejeno vlogo: ne bo smel metati na koš. Tudi trajanje tekem se bo podaljšalo. Namesto dosedanjih dveh časov po sedem minut, bo srečanje trajalo dvakrat po deset minut. In še novost: na koncu prvenstva bodo poleg najboljšega strelca in igralca nagradili še košarkarja za "fair-play".

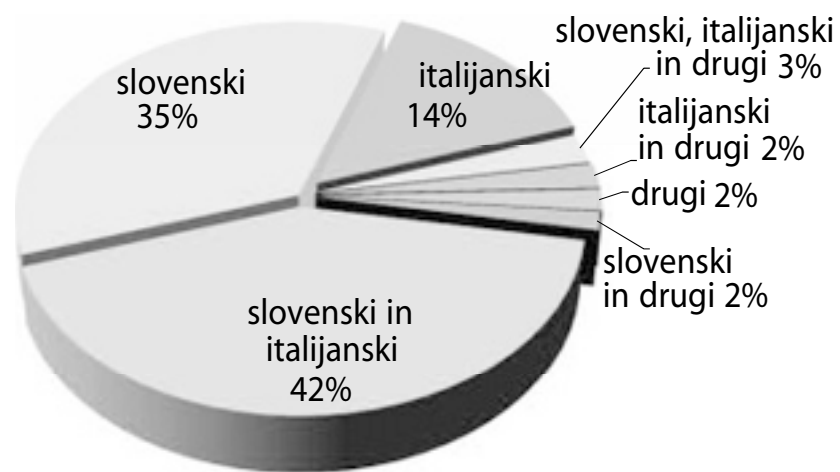
Prvenstvo se bo končalo 15. aprila 2016 s finalnimi tekmami in nagrajevanjem. Po dveh letih, ko je sklepna prireditev potekala v telovadnici pri Briščikih v organizaciji VZS M. Čuk, bo slovesnost v Romansu.

V okviru priprav na to prvenstvo so naši košarkarji igrali prijateljsko tekmo proti Cestu. Kljub požrtvovalni igri so izgubili s 14:22. Vsi igralci so dali vse od sebe, najuspešnejši pa je bil Fragiaco, ki je od skupnih 14 točk dal kar 12. Poznala se je odsotnost kapetana Patrika Rebule, ki še ni saniral poškodbe.

VZS je nastopil v naslednji postavi: Brandolin, Sfreddo 2 točki, Spazzali, Maurel, Schergna, Corbelli, Fragiaco 12, Milič, Canato.

Naj omenimo še, da bodo naši košarkarji 15. oktobra nastopili na mednarodnem turnirju, ki ga prireja domači klub Ovi Jarše. (lako)

Pogovorni jezik v družinskem okolju

SKIROLL - Mladinka ŠD Mladina Dana Tenze

Krstni nastop z reprezentanco ji je vlil še več samozavesti

Dana Tenze (letnik 1999) se je s svojega prvega nastopa v svetovnem skiroll pokalu v dolini Fiemme vrnila polna navdušenja in dodatnih športnih motivacij. Deveto mesto v sprintu med mladinkami je dobra popotnica za prihodnje nastope 16-letne dijakinje 3. razreda trgovske smeri zavoda Zois, ki popoldanski prosti čas posveča rolkanju, rada pa igra tudi klavir.

Je bilo kaj treme pred prvim nastopom v dresu italijanske reprezentance?

Bila sem vznemirjena, sprinterski nastop pa se mi je posrečil, saj sem v kvalifikacijah dosegla absolutni deveti čas v ženski konkurenci. V finale se nisem uvrstila le za 15 stotink. Takega izida nisem pričakovala, zato sem bila še veliko bolj zadovoljna.

Tekmovala si tudi proti ruskim rolkarkam, ki veljajo za kakovostne nasprotnice...

Takoj opaziš, da dobro trenirajo. Fizično so boljše od ostalih tekmovalk, so pa tudi bolj čokate.

Dana Tenze

Koliko časa namenjaš treningu?
Treniram petkrat na teden po uro in pol ali dve.

To se pravi, da ti je merjenje moči s tekmovalkami mednarodnega nivoja vlilo dodatne motivacije?

Tako je. Želja po izboljšanju je še večja, čeprav sem se v zadnjem obdobju izboljšala v vseh rolkarskih disciplinah.

Katera ti najbolj leži?

Gotovo sprinterske in ravninske preizkušnje. Tekme v reber mi manj ležijo, se pa potrudim. Tudi 15. mesto na pet kilometrski tekmi v reber proti vrhu gore Bondone na pokalnem nastopu štejem kot dober rezultat.

Kateri pa je tvoj najboljši rezultat do slej?

Prav gotovo je vpoklic v reprezentanco največje priznanje do slej. V mladinskih kategorijah pa gotovo prvo mesto v štafetnem tekmovalstvu na državnem prvenstvu.

Kaj si po prvem nastopu v dresu reprezentance obetaš v zaključku sezone?

Čaka me nastop na državnem prvenstvu v Turinu 17. in 18. oktobra. Upam v dobro uvrstitev. Osvojitve najvišje stopničke na zmagovalnem odru pa bo trda naloga. (mar)

Obvestila

AŠD ZARJA prireja telovadbo za odrasle v športnem centru v Bazovici ob torkih in četrtkih od 20. do 21. ure. Pričetek tečaja pod vodstvom prof. Silve Meulja bo v četrtek, 1. oktobra. Info na tel. 339-2447832.

ZŠSDI vabi na sejo nogometne komisije, ki bo v torek, 29. septembra ob 20.30 na sedežu ZŠSDI v Trstu.

ZŠSDI vabi na sejo odbojarske komisije, ki bo v sredo, 30. septembra ob 20.00 na sedežu ZŠSDI v Trstu.

ZŠSDI vabi na sejo smučarske komisije, ki bo v četrtek, 1. oktobra ob 20.30 na sedežu ZŠSDI v Trstu.

ŠD KONTOVEL, otroška telovadba obvešča, da bomo tudi letos organizirali otroško telovadbo namenjeno malčkom letnikov 2012, 13 in 14. Prvo srečanje bo v soboto, 3. oktobra, ob 10.00 v telovadnici na Kontovelu. Info in prijave: 3288299227 (Tanja).

SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo redni treningi začeli v torek, 29. septembra, od 17.00 dalje v zgošnji telovadnici. Info: 338 7281332 ali 347 3955129.

PLAVALNI KLUB BOR obvešča, da so se začela vpisovanja v tečaj prilaganja na vodo in tečaj plavanja za otroke od 4. do 16. leta. Začetek tečajeve 1. oktobra 2015. Informacije na tel. 3341384216 (ob delavnikih od 14.00 do 18.00) oziroma po e-pošti plavanje.bor@gmail.com.

SK DEVIN prireja jesenske tečaje smučanja plastični progji v Nabrežini ob sobotah popoldne. Prva izmena: 3., 10., 17. in 24. oktobra 2015. Informacije in vpisovanja:

info@skdevin.it ali na 335 8180449 (Erika), 329 8012528 (Marjanka) 335 8416657 (Dario)

AŠD BREG vabi na otroško telovadbo vsako soboto od 9.30 do 10.30 za otroke od 3. do 8. leta starosti v dolinski telovadnici Silvana Klabjana. Prvi trening bo v soboto, 3. oktobra. Tečaj vodi Ambrož Peterlin.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER. Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad severnim Sredozemljem je nastalo plitvo ciklonsko območje. Nad naše kraje doteka s severovzhodnimi vetrovi vlažen in hladen zrak.

Povsod bo pretežno oblačno. Na zahodu bo več jasnine. Na vzhodu in ob morju bi ponekod lahko deževalo. Ob morju bo zjutraj pihala zmerna burja. Najvišje temperature se bodo dvigovale. Razvoj vremenske slike pa ni še povsem jasen.

Danes bo v zahodni Sloveniji delno jasno. Drugod bo občasno rahlo deževalo. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, v alpskih dolinah okoli 5, najvišje dnevne od 14 do 18, na Primorskem do okoli 23 stopinj C.

Povsod po deželi bo delno jasno, ponekod bodo lahko nastajali oblaki. Ponoči bo ob morju pihala zmerna burja, po nižinah bo lahko megleno.

Jutri bo v zahodni Sloveniji delno jasno, drugod pretežno oblačno, dež bo čez dan ponehal. Burja na Primorskem se bo zvečer nekoliko okreplila.

DOLŽINA DNEVA	Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.58 Dolžina dneva 12.03
LUNINE MENE	Luna vzide ob 17.22 in zatone ob 4.35
NA DANŠNJI DAN	2002 – Obilno in dolgotrajno sneženje v visokogorju je končno ponehalo, na Kredarici (2514 m) je bilo zjutraj 65 cm snega.
PLIMOVANJE	Danes: ob 2.14 najnižje -46 cm, ob 8.29 najvišje 38 cm, ob 14.39 najnižje -26 cm, ob 20.12 najvišje 39 cm. Jutri: ob 2.50 najnižje -51 cm, ob 8.59 najvišje 46 cm, ob 15.18 najnižje -36 cm, ob 20.54 najvišje 44 cm.
MORJE	Morje je razgibano, temperatura morja 20,1 stopinje C.
TEMPERATURE V GORAH °C	500 m14 2000 m7 1000 m11 2500 m3 1500 m9 2864 m0 UV indeks ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah seže do 5, v gorah je vrednost okoli 5,5.

Levi rjovijo, sloni trobijo, žirafe pa mrmrajo

DUNAJ - Medtem ko levi rjovijo, sove skovikajo in sloni trobijo, žirafe mrmrajo, pa še to le ponoči, kažejo najnovejše raziskave. Skoraj 1000 ur posnetkov iz treh evropskih živalskih vrtov razkrivajo nočno mrmranje žiraf, ki ga pa tudi oskrbovalci živalskih vrtov ne poznajo. Za razliko od drugih živalskih vrst, žirafe ne veljajo za močne predstavnike v komunikaciji, saj ne proizvedejo nobenega globljega glasu, kot le občasna prhanja in godrnjanja, najverjetneje zaradi svojega dolgega vratu. A znanstveniki dunajske univerze pod vodstvom Angele Stöger so v treh evropskih živalskih vrtovih posneli 947 ur oglašanja žiraf in odkrili primere različnega mrmranja z »bogato harmonično strukturo«. Posnetki razkrivajo, da se je večina mrmranja zgodila ponoči.

Na Kredarici v 24 urah zapadlo skupno 28 centimetrov snega

KREDARICA / TOLMIN - Zadnje poslabšanje vremena je v slovensko visokogorje prineslo prvi jesenski sneg. Po podatkih Agencije RS za okolje (Arso) je snežilo nad nadmorsko višino okoli 1400 metrov. Na Kredarici, kjer meteorološka postaja stoji na višini 2514 metrov, je v zadnjih 24 urah zapadlo skupno 28 centimetrov snega. V prihodnjih dneh večjega sneženja tam ne bo. V prihodnjih dneh bodo padavine v visokogorju verjetno v obliki dežja, je za STA dejal dežurni meteorolog na Arsu Andrej Pečenko. Možnosti za nove snežne padavine v visokogorju se za zdaj kažejo v sredini prihodnjega tedna, a je do takrat že daleč, pravi meteorolog.

4. izdaja

TriesteNext

BIOlogos The Future of Life

25>27 september 2015

Celotni program na www.triestenext.it